

Mirgu
Rašo Kugis M. Oho

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum

only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
Published every Friday in Cleveland by the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(29-ti metai :: 29th year)

No. 23

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO BIRŽELIO-JUNE 2, 1944

Laisvės Varpo Minėjimas Chicagoje

ARTINASI PRIE ROMOS

Italijoje, mylia po mylios kad ir didžiausias sunkumas, artinamasi prie Romos. Alijantų jėgos randasi tarp 10 ir 15 mylių atstu. Lieut. Gen. Clark, U. S. jėgų vadas Italijoje, pareiškė, "Roma bus paimta praslinkus nedaugeliui dienų".

Amerikos ir Britų kariuomenės dasivarė iki Romos priešakinės tvirtovės, Valletri, kur gatvėse atsibuna mušiai. Ta vieta laikoma viena tvirčiausių užstojančių kelią į Romą.

Iš ANGLIJOS ir Italijos tęsiama Vokietijos ir nazių valdomų kitų šalių bombardavimas iš oro. Tūkstančiai lėktuvų kasdien pakartoja tą baisų, Vokietiją drebinantį ir žmones gądinantį darbą.

Atidėliojimas ir nežinojimas kada įsiveržimas į Europą bus, Vokiečius baisiai erzina ir naikina jų dvasios pakantumą.

Per Gegužės mėnesį Vokietiją bombarduoti skrido apie 148,000 įvairių dydžių lėktuvų.

RUSŲ fronte, Vokiečiai pradėjo pulti Rusus Rumunijoje ir perlaužė jų liniją. Maskva praneša tik, kad pavyko Vokiečius "sulaukyti su dideliais nuostoliais".

PACIFIKO fronte, Japonai smarkiai pasipriešino Amerikiečiams Biak saloje, tačiau tapo atmušti atgal tankų ataku. U. S. laivai atakavo Mariana salas ir Kurilų salas.

Amerikiečiai užėmė iš Japonų dar 350 mylių plotą Dutch New Guinejoj ir tuomi veik visai užbaigė tos salos atkariavimą, prisiartindami apie 900 mylių nuo Filipinų salų.

Amerikos submarinai paskandino Pacifike 1 Japonų karo laivą ir 14 įvairių kitų laivų. Visi iki šiol paskandinti 724 Japonų laivai.

Ji taip "smarkiai" už Lietuvos laisvę kovoja kiek seniau budavo smarkiai, sakoma, WPA darbininkai dirbdavę.

AMERIKOS ateitis, po karo, neprivalėtų būti tamsi, jei rasis tinkamas planas ir tinkami žmonės Amerikos jėgas tinkamai naudoti. Amerika turės milijonus patyrusių darbininkų ir daugiau modernių fabričių bei mašinų negu kuri kita tauta pasaulyje. Jos galia gaminti pramonės ir žemės ūkio gaminius bus neapibrėžta.

Amerikos žmonės, karo metu daug ko pritrūkę, norės tuos gaminius pirkti. Jie turės pinigų, nes dabar gausiai Karo Bonus perka ir didina bankuose savo taupmenas. Amerikos pokarinė ateitis nėra tamsi.

PASIŪSKIT SEIMUI SAVO AUKĄ, LIETUVOS VADAVIMĄ PAREMTI

(Plačiau apie tai žiūrėk ant 3-čio pusl.)

BIRŽELIO 10 ir 11 dienos privalo atkreipti visų patriotinių Lietuvių akis į širdis į Chiagą. Ten, greita Lietuvai Vaduoti Sąjungos metinio seimo, įvykstančio šeštadienį, Birželio 10 d., Morrison viešbutyje, rengiama iškilmingas minėjimas Sidabrinio Julejaus Lietuvos Laisvės Varpo — to Varpo kurį Chicagočiai sumanė ir su kitų Amerikos Lietuvių pagalba sukėlė fondą, nupirko ir padovanojo Lietuvai, su didelėmis ceremonijomis Birželio 11, 1919 metais.

Šis Laisvės Varpo 25 metų Julejus yra tai minėjimas to ką mes Amerikos Lietuviai padarėm, ką padovanojom Laisvai, Nepriklausomai Lietuvai, kuomet ji pradėjo sau gyventi. Tas julejus, prie to, apvaikščiomas tame pačiame mieste — Chicagoje — kur Laisvės Varpas Lietuvai įgytas.

Tuo ta šventė yra didesnė ir reikšmingesnė, ir todėl tai mes privalome dabar vėl prie jos minėjimo prisidėti. Prisidėkime moraliniai ir medžiaginiai — siųskime savo pasveikinimų laiškus su auka paramai Lietuvai Vaduoti Sąjungos darbų Lietuvos laisvei.

Aukos LVS seimui siųskit tuojau, kad tikrai pasiektų, prieš seimą. Adresuokit:

LVS LITHUANIAN CONFERENCE
Morrison Hotel Chicago, Ill.

TAI BUS IŠLAISVINIMO ĮSIVERŽIMAS

Prez. Roosevelt, nori kad Europos žmonės suprastų jog kada bus Alijantų armijų įsiveržimas į Europą šią vasarą, tas žygis bus ne užpuolimas bet išlaisvinimas tautų iš po Vokiečių jungo.

Lietuviams gi rupi ar tas išlaisvinimas bus ir nauda ir Lietuviams, ar Lietuvai teks tik sunkesnis jungas bolševizmo, kuris gresia būti nuolatinis, jeigu Rusai Lietuvą okupuos ir nebus priversti jokių Alijantų sutarimų palikti Pabaltijo šalis sau nepriklausomai gyventi.

Europon įsiveržimo reikia tikėtis tuojau, nes Prezidentas pasakė, jis priims nominavimą ketvirtam terminui budamas Prancuzijoje su Amerikos kariuomene, įsiveržusia Europon. Demokratų gi konvencija bus Liepos 19 Chicagoj.

Karo reikmenų gamyba Karo Produkcijos direktoriaus įsakymu, turi būti padidinta 10 nuošimčių bėgyje sekančių 6 mėnesių, atpildymui pastarų streikų sutrukdytų nuostolius.

Rusijai, per trumpą pertrauką mušiu su Vokiečiais, iš Amerikos ir Anglijos sugabenta tiek daug karo medžiagų ir pabuklų kad bolševikai, pradėję naują žygį sako galės lengvai Vokiečius sumušti.

LENKŲ vyriausybės in exile Londone narių tarpe atsirado vienas ministeris kuris slapta susineša su Sovietais. Tai reiškia išdavikų Maskvai reikią tikėtis rasti visur.

GAMINA TAIKOS PLANĄ

Sekretorius Hull praneša jog Suv. Valstijos yra gatavos svarstyti taikos planą ateičiai, su Rusija, Britanija ir Kinija paruošimui pastovios taikos plano, kad negalėtų kilti trečias pasaulinis karas.

Sakoma jog tame plane nori apimt užtikrinimą kad ir mažos tautos turėtų pakankamai balso tame reikale.

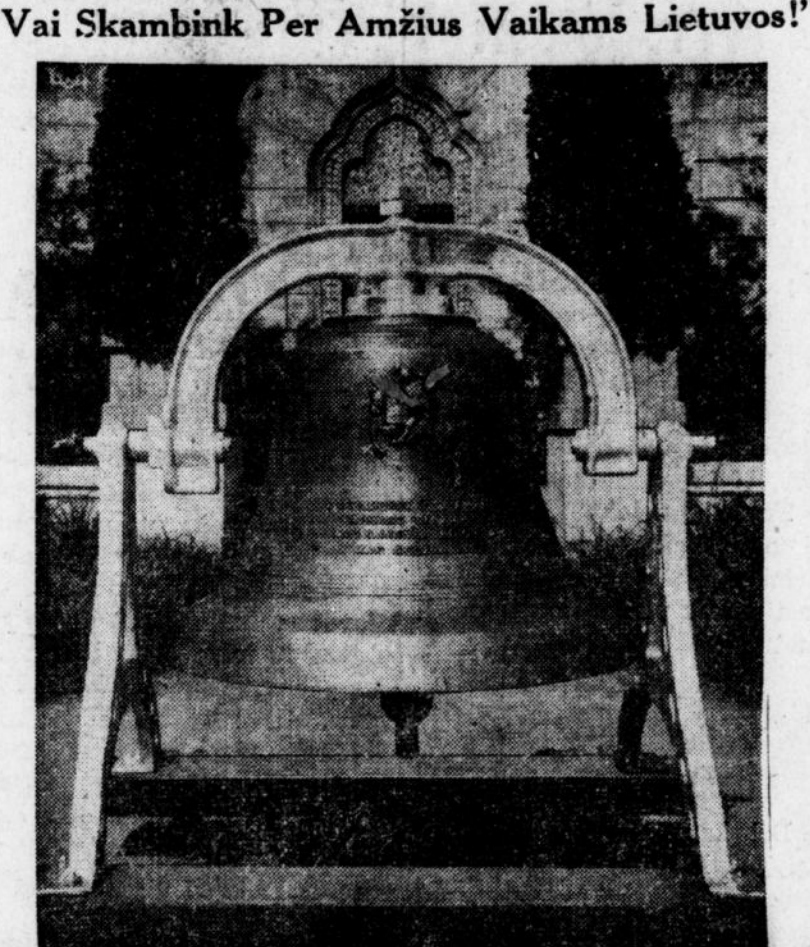
Keturų didžiųjų atstovų posėdis bus susauktas šią vasarą arba rudenį.

VOKIEČIŲ submarinas Geg. 26 naktį sulaukė prie Bermudos salos pasažierių laivą Serpa Pinta, pasiryžęs jį nuskandinti. Iš jo išlaipino ir gelbėjimosi valtis 385 vežamus karo tremtinius. Vėliau gavę bevielį iš Berlino įsakymą laivą nuskandino, tik paėmė nelaisvėn du U.S. piliečius.

Vilniuje tapo nužudytas stačiatikių aukštas dvasiškis, Metropolitans Sergius, kaip praneša iš Šveicarijos. Sergius buvo nukirtas ir stačiatikių galva ant Latvijos ir Estijos, 1939 metais, kada Stalinas "grąžino" tikybą Rusijoje.

RACIONAVIMAS pragyvenimo reikmenų Amerikoje bus labiau padidintas ir apims naujus dalykus iki šiol nepaliestus, sako Valdžios Kainų Administracija. Tuo tarpu kiti jau pradėjo džiaugtis kad racionavimas nyksta.

Kalifornijoje, vienas leitenantas nuteistas pakarti už nušovimą savo mylimosios ir trijų kitų asmenų Kovo 5.

Šio Lietuvos Laisvės Varpo repliką matys Chicagoje dalyvaujanti Lietuviai, St. Agnes Auditorijoje, laike minėjimo Laisvės Varpo Sidabrinio Julejaus, Birželio 11 d. Minėjime dalyvaus žymūs kalbėtojai, dainininkai, ir bus rodoma filmos trauktos Birželio 11 d. 1919 metais, laike Laisvės Varpo apeigų Chicagoje. Laukiama didelės minios tose iškilmėse. Tikėtus galima gauti išanksto Margučio administracijoje ir pas komitetą narius.

ŽUDYS ALIJANTŲ LAKUNUS

Nazių propagandos ministras Goebbels praneša jog Vokiečiai civiliniai gyventojai "visu pašėlimu" imsis terioti Alijantų lakunų kurių lėktuvai bus nušauti ir jie nusileis Vokiečių žemėse, jeigu nebus liautasi Vokietiją atakavus. Goebbels kaltina Alijantus atakuojant nemilitariškas sritis, sunaikinimui civilinių moralės. Tokius "žmogžudžius", sako, baus sulgy jų nuopelnų.

Šymet bus leista išdirbti 88,000 naminių elektrinių pečių, 68,000 iš jų bus duota pirkti civiliniams.

Mokina Ukininkauti

Amerikai užėmus Guadalcanal salą, Amerikos agronomas mokina vietinius auginti kornus ir kitas daržoves bei vaisius, nes jų reikalinga ligoninėse esantiems sužeistiems kareiviams valgydinti.

EUROPOJE SIAUS LIGOS, SKURDAS

Vienas profesorius skelbia kad po šio karo, Europoje pakils ligos, tyfus, marai ir džiopa, delei žmonių blaškymo ir nedamatinimo. Alijantai išlaisvindami tas šalis susidurs su tuo nemalonumu. Jis tikrina, apie 5 iki 10 milijonų žmonių tapo iškelta iš jų gyvenamųjų vietų ir bus didelis darbas grąžinti juos atgal.

Hitleris turėjo pasitarimą su Japonijos ambasadorium Berline apie "svarbius Japonijos-Vokietijos bendradarbiavimo klausimus".

Ecuadore, Pietų Amerikoje, atsistatydino prezidentas Del Rio ir visas jo kabinetas. Del Rio buvo kilęs prieš šią vyriausybę nužudyta 40 žmonių.

Nuodingo alkoholio aukos. Brooklyn, N. Y., tuos George Kristianus, 50 m., ir jo žmona, sumiti už pardavinimą alkoholio savo saldainių krautuvėje, nuo kurio gėrimo, kaip susekta mirė jau 13 žmonių.

Munce, Ind. — Sugryžo dirbti pusė iš 2500 streikuojančių Ball Bros. bonkų įmonės darbininkų. Karo Darbo Taryba užtikrino svarstys jų algų padidinimo reikalavimą.

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Padaugėjo streikų. Valdžios darbo statistikų biuras praneša kad per pirmus keturis mėnesius šymet streikų padaugėjo 42 nuošimčiais, lyginant su tuo pačiu periodu 1943 m.

Streikų skaičius pakilo nuo 1,024 iki 1,455; darbo dienų sugaišinimas padaugėjo nuo 1,310,302 iki 2,090,000. Streikuose darbininkų skaičius pakilo nuo 423,184 iki 495,000.

Per vieną Balandžio mėnesį buvo 435 streikai, didžiausias skaičius kaip kurį Balandžio mėnesį pastarųjų penkių metų bėgyje.

Balandžio streikuose dalyvavo 155,000 darbininkų.

Suėmė 100 darbininkų. Boston, Mass. — FBI agentai suėmė 100 Bethlehem-Hingham laivų darbininkų, apkaltinant juos konspiracijoje apgauti valdžią. Valdžios apgavimas veikė pavidale išgavimų užmokesties už neatliktus darbus. Nekuriais atvejais sakoma išgauta iki \$75 už ekstra darbus tokiu apgavimu.

Streikuoja medžio darbininkai. Washington valstijoje praplito medžio apdirbimo darbininkų streikas. Prie kitų daugybės, sustreikavo dar dviejų didžiausių medžio dirbtuvių darbininkai, Weyerbaueser ir Longbell dirbtuvių, prie Longview, Wash. Per jas abi dirba 2,500 darbininkų. Washingtono, Oregon ir Idaho valstijose streikuoja apie 30,000 medžio dirbtuvių darbininkų. Reikalauja daugiau užmokesties.

Detroitie streikui reikiąsi vienas po kito. Kaip tik baigiasi vienas tuoj prasideda kitas.

Pereitą savaitę sustreikavo apie 1000 duonos išvežiotojų.

Providence, R. I. — Sustreikavo Brown and Sharpe Co. darbininkai dėl to kad į vieną darbą pastatyta moteris, kur ilgai dirbo vyras.

Cincinnati, Ohio. — Streikuoja 325 duonos išvežiotojai-pardavėjai ir 75 prižiūrėtojai darbo 12-je Cincinnati kapyklų.

Darbininkai protestuoja dėl kevyklų savininkų kreivimosi į Karo Darbo Tarybą reikale pakėlimo algų, vietoje tartis tiesiog su paais darbininkais.

Bricker, Ohio gubernatorių, kuris įieško Respublikonų nominacijos ir prezidentus, tikrina jog CIO turi paskyrus 5 milijonus dolarių išrinkimui Roosevelt prezidentu ketvirtam terminui.

Jacksonville, Fla. — iš pašto pavogta \$180,000 pinigų.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

IS "I AM AN AMERICAN DAY" APVAIKŠČIOJIMO

Sekmadienį, Gegužės 21, vietinėje milžiniškoje Convention Hall įvyko taip vadinamas "I Am An American Dienes" apvaikščiojimas. Tarp kitų tautų dalyvavo ir lietuviai, ir toje iškilmėje mūsų viengentė poni Genovaitė Roman (Ramauskienė), pasipuošus mūsų tautiniais rubais, Lietuviškai dainavo.

Tos dienos laidoje vietiniai didieji Angliški dienraščiai — Philadelphia Record ir Philadelphia Inquirer — patalino didelį ponios G. Roman atvaizdą, tautiniuose rubuose, kas buvo ypatinga garbė Lietuvos tautai, nes jokios kitos tautos tos dienos iškilmų dalyvių atvaizdų jokiam laikraštyje netilpo.

K. V.

MANO PASTABA

Perskaičius Dirvoje Geg. 19 žinutę iš mūsų miesto, pavadinant "Po Kermošiaus", sakau ve ką: Jeigu, kaip daugelis tiki į tą, ir ištikrųjų numirėliai atjaucia kad kaip kas nors nepaprasto įvyksta, tai amžina atilsį Kun. Juozas Kaukalis, įkūrėjas vietinės šv. Kazimiero parapijos, tikrai grabe apsivertė kniupsčias. Tai galėjo atsitikti todėl kad tas jaunas kunigas jo įkurtoje parapijoje, su tuo senu bedieviu, buvusiu klinikos "daktaru", bendrai ruošė viršminėtą "kermošius", visiškai nekreipdamas dėmesio į tą kad a. a. Kun. J. Kaulakis, kada savu laiku reikėjo eiti pasitikti čia atvykusių Lietuvos Atstovų, Vol-demara Čarneckį, į Richmondiečių delegatus, šiuo reikalu atvykusius į South Side, saus-kę: "Pastatykit iš savo pusės nors ir kipšą su geru reputacija tai aš jam prateisau ir savo dešinę ir kartu su juo eisiu pasitikti ir Lietuvos Atstovą. Bet su šiuo klinikos "daktaru", praktikuojusiu nelegalų žmonių gydymą, anaipol ne!"

Kas per istorija. Na o daugelyje Lietuvos kolonijų kunigai su tokiais nustojuisais reputacijos cicilikais šiuo laiku broliaujasi...

Buvus Southsaidietė.

SHENANDOAH, Pa., SLA.

23 kuopos Vasario mėnesio susirinkimas šitaip aprašomas Tėvynėje: "Finansų raštininkas sumanė, Vasario 16 proga, pagerbti mirusį Lietuvos Prezidentą Smetoną, vienos minutės atsisojimu. Nariuose kilo komentary. Tada pirmininkas paragino atsisojimu Lietuvą pagerbti. Bet ir tai nepadarėta. Tada pirmininkas užklausė kas ko turi kuopos gerovei. Nieko niekas nepasidė. Taip susirinkimas ir tapo uždarytas, pirmininkui narius pabarbus kad nenorima nieko tautai nei kuopai veikti."

Ak, tu, Senadory, buvus "Amerikos Lietuvos sostinė". Prie ko tu dasigvyvenai? Tavo broliai lietuviai nei apie savo nosis nesirupina, tik laukia kad kas juos karstan paguldytų!

Valstijai Paskolos Kvota \$1,082,000,000

Pittsburgho distrikte, vakarinėje Pensylvanijoje, valdiškų karo reikmenų užsakymų paduota už apie du bilijonu dolarių tarp 1940 ir Balandžio 1, 1944 metų. Tas distrikas apima Allegheny, Westmoreland, Beaver ir Washington apskrėtis.

Tik Philadelphia distrik-tas visoje Pensylvanijoje gavo daugiau karo užsakymų negu Pittsburgho distrikas,

Armijon su Kudikiu

Albert Caponette atvyko į kareivių priėmimo punktą Ft. Sheridan, Ill., su savo kudikiu, nes, sako, nėra kam jį globo-ti. Jam duota 24 valandų lai-ko rasti kudiui prieglaudą ir sugrįžti armijon vienam.

PITTSBURGH

Trafiko Nelaimės Žy-miai Sumažėjo

Pittsburgho mieste trafiko nelaimės sumažėjo 40 nuošimčių to ką buvo 1943 metais, praneša viešos saugos direkto-rius. Trafiko nelaimių sumažėjimo atžvilgiu tuo metu šis miestas stovi pirmoje vietoje iš didžiųjų miestų turinčių virš 500,000 gyventojų.

Trafiko nelaimių sumažėjimo apskaičiavimas remiamas nelaimėm pirmą bertainį 1943 metų ir ir pirmu bertainiu šių metų.

Vaikų Pabėgimas Dauginasi

Del karo metu išsivysčiusių sąlygų, Pittsburghe padaugėjo vaikų pabėgimas iš namų, kas surupino viešuo-menės organi-zacijos užsiimančias humani-tariniais klausimais. Kasdien vidutiniai apleidžia savo tėvų namus ir dingta po du jauna-mečių kasdieną. Vaikai vyks-ta kur tikisi rasių sau naujų prietikių. Daugelis jų išgelbstimi nuo pabėgimo del to tik kad atėję stotyje pirkti tikie-tą kur nors važiuoti patiria kad truksta kelių centų.

Tas jaunamėčių blaškymasis sakoma paeina del sutramdyto namų gyvenimo, karo metu, kuomet daugumoje tėvas ir motina dirba, palikdami vaikus vienus siausti.

Prigėrė Dvi Moterys

Prie McKeesport, pereitą sa-vaite, Youghigheny upėj, pri-gėrė dvi moterys, viena jų mo-tina trijų vaikų, antra jauna mergina, kareivio mylimoji.

Tas kareivis, John Wassel, parvyko keletui dienų paviešė-ti pas savo broį. Jie visi ke-turi persiūrė maža valtele į ki-tą upės pusę, miestelin pasi-linksinti. Vėlai vakare jie grįžo atgal, bet tuo laiku juos užklupo audra, valtelę apver-tė, ir abi tos moteriškos pri-gėrė. Kareivis irėsi su jom valtelėje, o vyresnis jo brolis, kurio žmona valtelėje buvo, plaukė per upę greta valtelės, nes jis žinojo kad keturis ta valtelė nepaneš. Staiga jis iš-girdo moterų suklykimą, kai valtelė apvirto, ir nežiurint tų vyrų pastangų moteriškas iš-gelbėti nepavyko. Jos prigėrė, abu vyrai išplaukė į kraštą ir ėmė šauktis pagalbos.

Karo Užsakymų Gauta už Du Bilijonu

Penktos Karo Paskolos kvota Pensylvanijai nustatyta \$1,082,000,000. Penktos Pa-skolos vėjus prasideda Biržėlio 12 d.

Ši kvota yra didžiausia kiek kada buvo šiai valstijai nu-skirta iš pirmesnių keturių paskolų.

CHICAGO, ILL.

GUBERNATORIUS GREEN DALYVAUS ADV. OLIO BANKETE

Chicago lietuviai rengiasi prie reikšmingo įvykio—"Olis for Judge" banketo, kuris rengiamas šį sekmadienį, Birželio 4, nuo 6 val. vakare, Dariaus-Girėno salėje.

Banketas reikšmingas tuo kad tai yra dalis pastangų išrinkti Adv. Antaną A. Olį Chicago miesto teisėju, ir kad šiame bankete dalyvaus Illinois Gubernatorius Green ir eilė kitų aukštų valstijos valdžios pareigūnų. Kuomet su Lietuvos tautai žymūs žmo-nės dalyvauja, tas reiškia jie pripažįsta Lietuvos reikšmin-gais Chicagoje ir Illinois val-stijoje.

Žymus skaičių vietos veikė-jų, biznierių ir profesionalų dalyvaus šiame bankete. J.

DAYTON, OHIO

MIRĖ VEIKĖJAS. Pora die-nų pasirgęs, Gegužės 23 d. mirė Vincas J. Damašius, našlys, 49 m. Velionis yra buvęs klie-riku, bet kunigo titulo neat-siekęs apsiavė; su žmona jam ilgesnį laiką pagyventi neteko, ji mirė. Jisai buvo katalikų srovės veikėjas, mėgo sakyti prakalbas ir rašinėjo į laikraš-čius; buvo geras patriotas Lie-tuvis. Savo turta paliko Lie-tuviškos katalikiškos insti-tucijos lygiomis: Lietuvos Kolegijai, St. Marys, Ill., Ka-zimieriečių Akademijai, Chica-go, Ill., Pranciškiečių Akade-mijai, Pittsburgh, Pa.

Vincas J. Damašius iš Lie-tuvos paėjo Grinkiškos parapi-jos. Ten liko jo brolis ir se-suo.

Lai buna jam amžina ramy-bė išlėtis Kalvarijos kapinėse.

D. Rep.

WATERBURY, CT.

GRAZUS KONCERTAS

Gegužės 21 d., Waterburio American Friends of Lithua-nia, Inc., surengė koncertą, ku-riame dainavo Alekas Vasiliau-skas, dramatinis tenoras, ir Violetta Tamkus, mezo sopra-no, iš New Yorko. Jiedu at-liko puikių dainų programą ir publika juos sutiko labai jaus-mingai. Jiedu buvo iššaukia-mi pakartoti po keletą atvejų.

Tai buvo antras didelis dar-bas kokį viršminėta organiza-cija atliko. Pirmas buvo par-kvietimas Onos Kaskas kon-certuoti.

Po koncerto daugelis pasi-rasė peticiją už Lietuvos Ne-priklausomybę ir parduota ke-letas "Timeless Lithuania" kny-gų.

Mrs. M. J. C.

•CIGARETAI Kinijoje da-bartiniu laiku kaštuoja \$1 už pakelį.

Kaip Užimama Japonų Salos

Šis vaizdas yra iš Amerikiečių kariuomenės veržimosi į Japonų valdomas salas Pacifike. Iš kanuolių Amerikiečiai leidžia šovinius pirma vykstančių kareivių, išblaškydami priešus kurie galėtų pribunantius pasitkti su ugnimi.

Detroit, Mich., Naujienos

Peticijos Platinamos

Kun. I. Boreišis, šv. Anta-no parapijos klebonas, apsiėmė platinti peticijas rinkimui pa-rašų draugijų susirinkimuose ir kitur, jis patiekia blankas Lietuvos tautai kad pasidarbuo-tų šiam tikslui.

Pas Kun. I. Boreišį galima gauti peticijos blankas jo rezidencijoje, šalia šv. Antano bažnyčios.

Rytų miesto dalyje parašų rinkime darbuojasi: Magdale-na Stankienė su savo dviem gabiom dukterimis, taipgi S. Bukšaitė, A. Juodsnukaitė ir šiaip kitos moterys paėmė pe-ticijos blankas parašų gavimui. Nekurie rimtai kalba kad mes daug darbuojamės kitų nau-dai, bet savo tautą užmirštam. Dabar yra proga pasidarbuoti Lietuvai.

Vyrai taip pat neapsileidžia moterims, ir jie dirba. Parašus renka Antanas Kakanau-skas, Kazys Petrokas; Kazys Jokubaitis, virš 80 metų am-žiaus žmogus, vieną blanką pa-ėmęs tuojau užpildė parašais. Visiems gero pasisekimo.

V. M.

SVARBI KONFERENCIJA

Detroito Lietuvos Organi-zacijų Centro, draugijų atstovų konferencija yra šaukiama tre-čiadienio vakare, nuo 7:30 v., Lietuvos salėje. Visi atstovai prašomi susirinkti laiku, yra daug svarbių reikalų apkalbė-jimui. Svarbiausias tas kad valdyba turi pagamins šiai organizacijai statutą, jis šio-je konferencijoje bus svarsty-tas ir priimtas; taipgi bus ap-tariama kiti reikalai.

Sekretorius.

LANKESI KADETAS

Pereitą savaitę kelioms die-noms buvo parvažiavęs pas tė-vus paviešėti kadetas Vainis Laukonis. Pereitą vasarą jis įstojo į jurininkystės mokyklą San Francisco, Cal., ten išbu-vęs tris mėnesius buvo išsiu-vas laivu praktiškam mokslui ir kelionėje išbuvo apie šešis mėnesius, aplankė keturis kon-tinentus. Išplaukęs iš Los An-geles, buvo Australijoje, Indi-joje, Afrikoje, grįžtant aplan-kė Braziliją ir parvyko į Phi-ladelphiją. Ši kelionė apėmė daugiau 30,000 mylių.

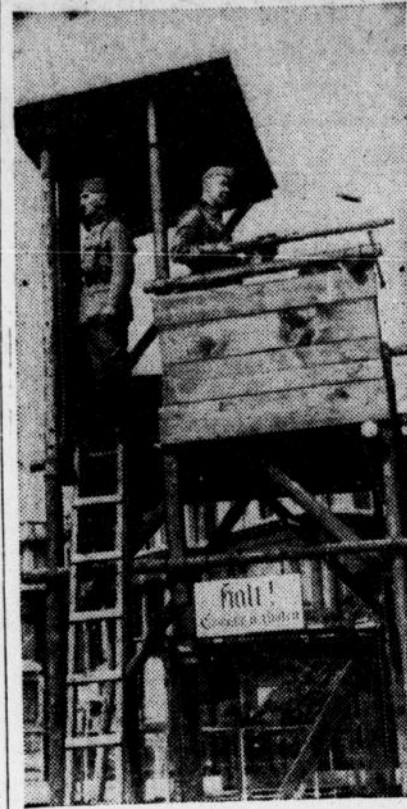
Dabar Vainis išvyko į Anna-polis Laivyno Mokyklą ir po šešių mėnesių bus laivo ofice-ris. Gero pasisekimo, Vaini.

Reporteris.

DAUGPATYSTĖ VIS NEVELIJAMA

Utah valstijoje, nuteista 15 vyrų, Fundamentalistų sektos narių, kurie prisilaikė daugpa-tystės. Tie 15 vyrų turėjo 55 žmonas. Kadangi Ameri-kos įstatymai baudžia už daug-patystę, jie priteisti nuo 1 iki 5 metų kalėjimo.

Sargybos Bokštas

Šis vaizdas parodo Vokiečių karo nelaisvių sargybos bokš-tą repliką, išstatytą Londone, parodymui kokiose sąlygose gyvena patekę nazių nelaisvėn Alijantai imtiniai. Ir užrašai Vokiški.

YOUNGSTOWN

PO NOMINACIJŲ. Kaip ge-ras Demokratas, aš atidaviau savo balsą gubernatoriaus no-minacijose už Frank J. Lau-sche, kuris suknigai laimėjo nominacijas ir tikrai tikiu kad jis, tiks naujas Ohio valstijos gubernatorius ateinančiais rin-kimais.

Keista buvo kad radosi to-kių Lietuvos kurie ėjo balsuo-ti, bet po nominacijų išėjo kal-ba apie Lausche laimėjimą, aš buvau paklaustas paaiškinti į kokią vietą Lausche kandida-tavo? Nėra ko juoktis iš žmo-gaus, nes ir kitose tautos yra panašių atsitikimų. Tas aiškiai parodo reikalingumą di-delės ar mažesnės Lietuvos kolonijos turėti Lietuvos Pi-liečių klubą ar panašią politišką organizaciją kur Lietuvosiai galėtų plačiau su kandidatais susipažinti.

Čia laikraščių pareina įvai-rių pakraipų ir visi rašo apie Lietuvos išvadavimą. Negali-ma sakyti kad čia lietuviai nieko nežino kad yra dirbama Lietuvos išlaisvinimui, bet iki šiai dienai visi tyli ir taip at-rodę kad čia lietuviai apie tą būtiną darbą nieko nežino.

NEGIRDĖTI PERKANT KARO BONŲ

Butų linkama girdėti nors vieną Lietuvį nusipirkus Karo Bonų Lietuvos kreditui. Gaila, bet aš negirdėjau dar nei vie-no vietos Lietuvos kuris nors būtų užsiminęs kad pirmo. Jei kuris iš šio miesto Lietuvosiu-rų pirkęs boną Lietuvos kreti-tui aš suteikiu jam garbę kai-po Lietuvos išvadavimo rėmė-jui.

NEVAZIAVO Į KONFE-RENCIJAS

Visos vietos draugijos gavo pakvietimą pasiųsti delegatus į ALT konferenciją Clevelan-de, ir pirmiau į Pittsburgho konferenciją. Mūsų lietuviai netiki "taryboms" ir nesiunčia į jų konferencijas delegatų.

Rep.

Liko tik 47,000 Naujų Automobilių

Amerikoje teliko naujų au-tomobilių, 1942 metų modelio, vos 47,000, kurie dar liko ne-išparduoti.

Seniau automobilių budavo parduodama vidutiniai po de-vynis tukstančius kasdieną.

•AMERIKOJE, 17-koje val-stijų įstatymais uždrausta me-džioti laukinius paukščius iš-lyktuvų.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvos šime skyruije talpinama dykai)

SUMSKIS Andrius, mirė Bal. 8, Shenandoah, Pa.

DRAUGELIS Juozas, 53 m., mirė Bal. 7, Grand Rapids, Mich.

JASAITIS Vincas, 73 m., mirė Bal. 8, Lee Park, Ill.

LIUTKEVIČIUS Juozas, 69 m., mirė Bal. 10, New Philadel-phia, Pa. (Vilkijos p., Ruč-kunų k.)

STREIMIKIENĖ Jieva, 63 m., mirė Kovo 29, Manchester, Conn. (Marijamp. ap., Mika-liškių v.)

VALENTUKONIENE Agota, 57 m., mirė Bal. 14, Middle-port, Pa. (Suvalkų r., Skais-čių k.)

TACIULASKAS Juozas, 60 m., mirė Kovo 31, St. Clair, Pa.

RAMOSKA Pranas, 50 m., mi-rė Bal. 12, Brooklyn, N. Y.

BREIVA Elzbieta, 51 m., mirė Bal. 23, Brooklyn, N. Y.

GIRNIENĖ Antanina, 67 me-tų, mirė Bal. 22, Maspeth, N. Y. (Vabalninkų v., Sala-miesvio p., Žilių k.) Ameri-koj išgyveno 46 metus.

PALECKIENĖ Ona, 74 metų, mirė Bal. 28, South Boston, Mass. (Dusmenų p.) Ameri-koj išgyveno 34 m.

NEVULIS Dominikas, 62 m., mirė Clevelande Geg. 23 d. (Budviečių p., Kirsnos par.)

NEVULIENĖ Marė (Nemu-raitė), 59 m., mirė Gegužės 21, Clevelande. (Kulanavos k., Rudaminos par.) Ame-rikos išgyveno 34 m.

KURTIS Marė (Montvilaitė), 32 m., mirė Geg. 20, Clevelande, kur buvo ir gimus.

GUDAS Jonas, mirė Geg. 23, Clevelande.

E. 120 st., aw3 3B, uMw.4

•AKAREVICIUS Juozas, se-nyvo amžiaus, mirė Geg. 23, Clevelande. (Butenių k., Ge-lažių par.) Amerikoje išgy-veno 35 metus.

KOJIENĖ Marcelė (Bartnikai-tė), 55 m., mirė Geg. 9 d., Bridgeport, Conn. (Pakalni-škių k., Veliunos p.) Ame-rikoje išgyveno virš 35 me-tus. Palaidota su lažnytinė-mis apeigomis.

PLATAKIENĖ Elzbieta (Že-maitytė), 54 m., mirė Sau-sio 25, Scranton, Pa. (Gar-levos par.) Amerikoje išgy-veno 37 m. Paliko vyrą, Le-oną, tris dukteris, du sunus. Pamaldos atsibuvo šv. Miko-lo bažnyčioje, palaidota Ka-tedros kapinėse.

BUDVAITIS Jokubas, rastas negyvas lovoje, Kovo 27 d., Scranton, Pa. (Paėjo nuo švėkšnos.)

KULPAVICIUS Dominikas, rastas negyvas lovoje Kovo 31, Scranton, Pa. (Vilniaus gub.)

PILIELIS Kazys, mirė Bal. 29 Archbald, Pa. (Telšių ap. ž. Kalvarijos par., Degučių k.) Pamaldos atsibuvo šv. Mi-kolo p., W. Scranton, Pa. Palaidotas Katedros kapinė-se.

Užsirašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS" Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, nevelsktuotas ir daug skelbimų. Kaina metams \$1. Adresas: Lietuvių Naujienos 332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet nezaunate kurio Dirvos numerio tai prašy-dami Administracijos pri-siusti jį, nerasykite "Ne-gavau perėjo numerio" bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 22, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pa-žiesta tas tikras numeris kurio negavot.

D I R V A

Cleveland 3, Ohio

JAGMINIENĖ Mikalina, pus-amžė, mirė Bal. 30, Chicago. (Kražių p.) Amerikoje išgy-veno 33 metus.

MOTIEJUNAS Romanas, pus-amžis, mirė Bal. 30, Chica-go. (Švenčionių ap., Tvere-čiaus p., Klukių k.) Ameri-koj išgyveno 37 m.

MONTVILIENĖ Zofija (Ne-verdauskaitė), pusamžė, mi-rė Bal. 27, Chicago. (Tau-ragės ap., Kvedarnos par.) Amerikoje išgyveno 33 m.

BARAUSKIENĖ. Pranė (Juš-kaitė), mirė Bal. 19, Ziegler, Illinois.

JONAITIS Jonas, pusamžis, mirė Baland. 27, Chicagoje. (Smilkių par., Tervedų k.) Amerikoje išgyveno 32 m.

BRODAUSKAS Jonas, mirė Bal. 25, Scranton, Pa.

JOHN J. MARTIN (Martinai-tis), 48 m., mirė Geg. 19 d., Ann Arbor, Mich. Iš Lietu-vos atvyko 1913 m. Gyveno Chicagoje ir vėliau Ann Ar-bor, per 20 metų. Paliko žmoną, Oną, ir sunų Arthur.

VAITKUS Vincas, mirė Bal. 27 Baltimore, Md. Mechanikos inžinierius, atvykęs iš Lie-tuvos prieš 1910. Baigęs Pa-langos gimnaziją, vėliau stu-dijavęs mechanikos srityje. Buvo gabus konstrukcijos ir išradimų dalykoje. Seniau gyveno New Yorke ir buvo nariu chorvedžio Eremino pirmutinės Lietuvos giedo-tojų draugijos. Paliko žmo-ną ir du sunų, Juozą ir Vin-čą, abu yra baigę mechaniš-kos inžinerijos mokslus.

Patogus Skausmo Dykai

Liusuotojas nuo Mažų Gėlimų

REUMATIZMO

Jei kenčiate kuno skausmus; jei sąnariai jausiasi; jei uždega skausmai; jei neminate se, atariam jums bandyti ROSSE Tabas be recepto ir obligacijos. Naudojamos tuku-kančių per virš dvidešimt metų, gavimui greito paliausavimo skausmų Reumatizmo, Artrito, ir Neuritų.

DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams

Jei nekad nenaudojot ROSSE Tabas, aršom jus BANDYTI juos—išbandyti mu-sų kaštais. Pasiųsime jums pilno dydžio pakelį—sunaudokit 24 tabletes DYKAI. Jei nebus greito paliausavimo nuo skausmo ir lytis busi nepatenkinti pasekmėmis ir to pa-keleio žema kaina, grąžinkite nesunaudotą dalį, ir jums nieko nekautus. Nesijaukit pa-sigū, tik savo vardą ir adresą:

ROSSE Products Co., Dept. X-3 2708 W. Farwell Av. Chicago 45, Ill.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, iš-nuomavimas, krautuvų išnu-omavimas ar pardavimas, pajū-kojimai, padėkos laiskai, gali-ma patalpinti šia kaina.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenume-rata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esančią Dirvos voka į atnauji-nimo kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir išraš savo pilną adresą, išsiųs-kit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

D I R V A

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

VALERIJONAI

Saknys malšina nervus paeinan-čius iš rūpesčių, persidirbimo, susi-krimito ir nemigės; nuo isterijos, išgąsčio, karščiavimo, nuomirlio, mėslungio ir nervų netvarkumo. Gerti sulgų nurodymo. Kaina su prisuitintu 50c. Visad gaunama iš:

FLORAL HERB CO., Dept. 7 Box 305 CLINTON, IND.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksm!

Didingas Programas Chicagoje Laisvės Varpo Jubilejui Paminėti

ISTORINĖS IŠKILMĖS TĖSIS VISĄ DIENĄ BIRŽELIO 11

Šventė prasidės su iškilmingomis Pamaldomis Šv. Kryžiaus Bažnyčioje. Delegatai Padės Vainiką prie Dariaus ir Girėno Paminklo. St. Agnes Auditorijoje bus Rodoma Filmas iš 1919 Metų. Karo Muzėjaus Bokštas ir Laisvės Varpo Replika Scenoj Programo Metu

Adv. Antanas A. Ols pasakė sekanciją kalbą per Margučio radio programą Gegužės 28 d., Chicagoje:

Sekmadienį, Birželio 11, 1944 metais, įvyksta didžioji Laisvės Varpo Sidabrinio Jubilėjaus šventė — tai bus lygiai 25 metai nuo Laisvės Varpo pirmosios didingos demonstracijos 1919 metais, po pirmojo Pasaulinio karo, kada suvirš 15,000 Chicago Lietuvos lietuvių suplaukė į Seventh Regiment Armory pasisakyti kad jie trokšta tos laisvės Lietuvai kuri simbolizuojama Amerikos Laisvės Varpo aiduose.

Tat sekmadienį, Birželio 11, Lietuvos Laisvės Varpo Sidabrinio Jubilėjaus, Chicago Lietuvos lietuvių turės progą dar kartą pasisakyti už laisvės principus ir dar kartą priešais pareikšti Amerikai, kuri kovoja už laisvę ir nepriklausomybę mažųjų tautų.

Šią didžiąją Laisvės Varpo šventę, sekmadienį, Birželio 11, minėsime su sekamu programu:

10:00 valandą ryto — įvyksta iškilmingos mišios Town of Lake kolonijoje, švento Kryžiaus bažnyčioje, kur dalyvaus įžymūs svečiai ir delegatai atvykę į Lietuvai Vaduoti Sąjungos Seimą, ne vien tik iš Chicago bet ir iš kitų tolimų kolonijų atvažiavę. Šios iškilmingos pamaldos Šv. Kryžiaus bažnyčioje bus už Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimą ir už mūsų Lietuvių motinų sunelius kurie šiandien karo lauke kovoja už laisvės principus, kurie simbolizuojami Laisvės Varpo aiduose. Įspūdingą pamokslą pasakys Šv. Kryžiaus parapijos klebonas, Kun. Anicetas Linkus.

Tą pačią dieną, po iškilmingų mišių bažnyčioje, Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimo delegatai aplankys Dariaus ir Girėno paminklą, Marquette Parke, ir lygiai 12:30 valandą, padės vainiką prie Dariaus ir Girėno paminklo ir atliks kitas ceremonijas.

Iš ten žymesni svečiai: Vienybės redaktorius, Juozas Tysliava, iš Brooklyn; nau-

jai išrinktas SLA prezidentas Adv. W. F. Laukaitis iš Baltimore, Dirvos redaktorius Kazys Karpius iš Clevelando, ir kiti vyks į Margučio Radio stotį, kur nuo 1 iki 2 valandos, tuo laiku kaip kiekvieną sekmadienį, jie dalyvaus specialia Laisvės Varpo Jubilėjui skirtame Margučio radio programme.

Antrą valandą po pietų, Birželio 11-toje, įvyksta didžioji Laisvės Varpo demonstracija, St. Agnes Auditorijoje — Brighton Parke, prie Archer Avenue ir Rockwell Street.

Toje demonstracijoje St. Agnes Auditorijoje, bus nepaprastai programos: Matysite krutuose pavėksluose "Laisvės Varpo" iškilmes kurios įvyko 25 metai atgal Chicagoje, Seventh Regiment Armory.

Paveiksluose matysit iš pirmo karo Lietuvos kareivius maršuojant su uniformomis, Matysite kaip Birutės Choras atrodė 25 metai atgal — kaip žinoma dainininkė Marijona Rakauskaitė giedojo Ame-

LVS DELEGATAI IR SVEČIAI, RĖZERVUOKIT SAU HOTELYJE KAMBARIUS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos metinio seimo delegatai iš kitų miestų, kurie vyksit į LVS seimą, pasirupinkit dabar tuoj rezervuoti sau hotelyje kambarį, nes ir Chicagoje kaip kitur, stoka viešbučiuose kambarių, ir tie kurie vėluos rezervaciją pasidaryti, atvažiavę į Chicago susidurs su nesmagumu.

Rašant paminėkit jog esat "Delegate to LVS Lithuanian Conference, June 10-11, 1944."

MORRISON HOTEL
W. Madison St. Chicago, Ill.

rikos Himną 25 metai atgal, Seventh Regiment Armory salėje;

Matysite kompozitorių Stasijų Šimkų, ir daugelį kitų pažiūrėsim, ir gal matysite save.

St. Agnes Auditorijos scenoje yra specialiai statoma replika Karo Muzėjaus bokšto, Kaune, kuriame šiandien kabo Laisvės Varpas, ir dirbdinama taipgi replika paties Laisvės Varpo, kurs dar kartą suskambės St. Agnes Auditorijoje, šaukdamas mus prie vieningo darbo Lietuvai Nepriklausomybę iškovoti.

Muzikale dalį programos atliks Margutis, Margučio Choras, ir šypsenos jėgės "Baltramiejus su Cicilija".

Pačioje salėje bus rezervuotos pirmutinės eilės kedžių Kareivių Motinų Organizacijai, kuriai pirmininkauja mylima mūsų visuomenės veikėja, ponina Ona Biežienė. Programme,

si Kareivių Motinų organizacija bus tinkamai pagerbta. Tat rengimo komisija kviečia visas Kareivių Motinas butinai dalyvauti Laisvės Varpo iškilmėse St. Agnes Auditorijoje.

Tai bus gražus patriotingas darbas, o kas svarbiausia, štai bus nepaprasta proga ineiti į Amerikonišką spaudą, su Lietuvos Laisvės obalsiu ir dar kartą parodyti Amerikos visuomenei kad mes Amerikos Lietuviai trokštame tos laisvės Lietuvai kokia yra simbolizuojama Laisvės Varpo aiduose. Prie Amerikoniškos spaudos darbo yra ruošiamas ne tik straipsniai bet ir fotografijos.

Tat Laisvės Varpo Sidabrinio Jubilėjaus Rengimo Komisija kviečia visus kurie linki Lietuvai laisvės atgavimą, dalyvauti Laisvės Varpo iškilmėse, sekmadienį, Birželio 11, Šv. Kryžiaus bažnyčioje išryto, ir St. Agnes Auditorijoje, sekmadienį 2-ą valandą po pietų.

188 Bilijonai Karui

1943 metais šios šalies visuotina produkcija ir patarnavimas pasiekė 188 bilijonus dolarių.

Pernai pagaminta, kaip pasiskelbia Karo Produkcijos Taryba, sekančiai:

160,000 lėktuvų;
225,000 artilerijos šmūtų;
130,000 tankų ir kitokių karo vežimų;
1,300,000 militariškų trokų;
31,500,000 tonų prekinį laivų;
4,000,000 talpos tonų kariškių laivų.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS 1943 METŲ FINANSINĖ APYSKAITA

"Timeless Lithuania" knygos prenumeratorių ir aukotojų sąrašas išspausdintas ir pasiųstas visiems prenumeratoriams. Kartu su tuo sąrašu, toje knygelėje talpinama ir LVS 1943 metų bendra apyskaita. Nors tie vardai ir apyskaita turėjo būti išleista šių metų pradžioje, bet dėl Amerikos Lietuvių Seimo ir po to sekusių masinių mitingų ir kitų reikalų, Centro Sekretorius buvo tiek užimtas darbais kad negalėjo anksčiau prenumeratorių surašo išspausdinti, todėl ir 1943 metų apyskaita pavėluota paskelbti.

Kurie šymet siuntė stambesnes sumas už "Timeless Lithuania" prie jų aukų tos sumos dadėta, tačiau tie pinigai nėra įskaityti į 1943 apyskaitą.

Ineigos
Balansas iš 1942 metų \$3,318.73
Tiesioginių LVS aukų ir narių mokesčių:
Stambesnės aukos:
Detroit, Mich. 813.75
Cleveland, Ohio 400.00
Smulkesnių aukų ir duoklių 580.05 1,793.80
Karo nukentėjusių šelpimui 44.00
Lietuvai Atstovybei Londone 57.00

"TIMELESS LITHUANIA" leisti aukos ir prenumeratorius:
Stambesnės aukos:
Amsterdam, N. Y., Lietuvai Šelpiti Fondo 300.00
Smulkios aukos, prenumeratorius 4,496.26 4,796.26
Viso ineigų 1943 metais \$10,009.73

SKUBĖKITE RINKTI MILIJONĄ PARAŠŲ ANT PETICIJOS

Parašai ant peticijos Prezidentui Rooseveltui, prašančios apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę, renkami ir toliau. Joms sugražinti laikas bus nustatytas po LVS seimo, kuris įvyksta Chicagoje Birželio 10 d. Veikėjai, vyrai ir moterys, tik dabar tikrai įsisiubavo parašus rinkti, ir pasekmės gaunama geros. Kurie dar neturit peticijų blankų, rašykite tuojau į Peticijų Komisijos pirmininką:

W. F. LAUKAITIS,
110 E. Lexington Street, Baltimore, Md.

Peticijos taip pat gaunamos LVS Centre. Rašykite bent kurion vieton, skubėkit, ir dirbkite už Lietuvos laisvės apgynimą

Nekurios kolonijos ir dabar dar parduota Penkių Milijonų Vajaus Karo Bonus. Dabar betgi laikas jau prisiusti galutinas sątraukas ir kuponų pirkejų liudymus. Siųskit juos Penkių Misijonų Karo Bonų Vajaus vedėjui

A. S. Trečiokas, Pirmininkas
314 Walnut Street, Newark 5, N. J.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

AUKOS Ir Pinigai už Knygą Perskaičius "Timeless Lithuania" iš Džiaugsmo Apsiverkė

Viena mūsų tautietė, gyvenanti tarp kitataučių, Sebring, Floridoje, labai dėkoja gavus knygą "Timeless Lithuania" ir rašo:

"Gavus knygą iš karto ruošiausi ar nebus kas mūsų tautai priešingo joje parašyta, bet kai aš tą knygą perskaičiau, man taip malonu pasidarė — tartum aš visą Lietuvą pamatė, ir nepasijutau kaip pradedau iš džiaugsmo verkėti kad atsirado tokis Dievo duotas žmogus kuris taip gražiai apie mūsų Tėvynę aprašė, kuris kaip kitatautis mus pačius Lietuvius susarmatina. "Lietuviai," rašytoja sako, "yra labai dailūs ir smarkūs žmonės, bet neturi užtektinai vienybės dėl aštraus partinio pasidalinimo". Gal "Timeless Lithuania" sujudins ir mus, pačius Lietuvius, rimčiau mąstyti apie Lietuvą ir prašalins partinius kerštavimus. J. K.

●VOKIETIJOJ leidžia siuti tik militariškas uniformas ir gedulos rubus (apgailint kare žuvusių vaikų.)

Išlaidos

Lietuvos Atstovybei Londone pasiųsta \$500.00
Persiuntimas pinigų kabeliu 6.00
E. Čarneckienės grąžinimo iš Sibiro fondui 200.00
K. S. Karpiui, LVS sekretoriaus metinė alga 300.00

IVAIRIOS LVS CENTRO IŠLAIDOS:
Lietuvos 4, metinės konferencijos spaudos, popierio, pašto ir kitos išlaidos \$51.00

LVS centro raštinės spausdiniai, laiskai, paštas ir smulkios išlaidos 91.91
LVS izdininko J. Smailio pašto, popierio ir čekių spausdinimo išlaidos 9.50 152.41

KELIŲ IŠLAIDOS:
LVS prez. Dr. S. T. Tamošaitis kelionė į Detroit, Mich., ir Chicago, Ill. 47.59
LVS sekt. K. S. Karpius kelionės į Detroit, Chicago, Philadelphia, Brooklyn, ir Mahanoy City, Pa. 127.68

"TIMELESS LITHUANIA" knygos spausdinimo išlaidos:
Spaustuvei Progress Printing Co., Chicago, Ill., įmokėta 2,000.00
Lietuvių laikraščiuose knygos vėjau publikacija ir atsiųskimų, cirkulių spauda, ir paštas 384.02
Spaudos Komisijos pirm. P. J. Žiurio kelionė į Chicago, ir kt. išlaidos 66.08 2,450.61

Viso išlaidų 1943 metais turėta \$3,736.20
Išde liko Gruodžio 31, 1943 \$4,273.58

Kas Slepiama už tos 'Baisios Baimės' Fašizmo?

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas šaukia Visų Amerikos Lietuvių Laikytis Vienybės. Kokį Pavyzdį Rodo Tarybininkai, kurie ne tik Ignaruoja Tautininkus dėl Bendro Darbo, bet net Klaidina Visuomenę tuo Vienu Bendru Dalykų — Šelpimo Fondu. Fašizmo Bauhas — gal tai Skraistė Padengti Savo Ruošiamai Diktaturai.

Naujienos Gegužės 26 d. laidoje talpino Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimą "Į Lietuvį Tautą". Apie tą atsišaukimą mes jau minėjome Dirvoje pereiname numeryje. To atsišaukimo 3 skirsnis pažymi:

"Lietuvą iš okupacijos išlaisvinus ir toliau veikia 1938 m. Lietuvos Konstitucija, kol ji teisėtu keliu nebus atitinkamai pakeista".

Tėmykit kaip rimtai ir šaltai Lietuvos patriotai veikėjai svarsto: Jie žinodami kad reikalinga bus koks nors pagrindas ant kurio reikės atsistoti, išanksto apsirupina pareikšti kad naudosis 1938 metais tautininkų įvesta Lietuvos Konstitucija, "kol ji teisėtu keliu nebus atitinkamai pakeista".

Jie jau dabar primena apie teisėtą budą, kad nesigriebtų patrakėliai Grigaičio plauko savo staigų "tvarkų" brukti.

VLI Komitetas taipgi pareikia jog "palaikys glaudžius ryšius su Lietuvos pasiuntinybėmis ir konsulatais, ir bendradarbiaus su užsieniu, ypač Amerikos Lietuviais..."

Tas atsišaukimas baigiamas šiais žodžiais:

"Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, skelbdamas Lietuvį tautai šią savo deklaraciją, kviečia visų politinių nusistatymų geros valios Lietuvos nusiteikti tarpusavio bendradarbiavimo ir vienybės dvasia nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos:

Vardan tos Lietuvos vienybės težiadi."

Naujienų redaktorius Grigaitis savo ilguose komentatuose patikrina kad Lietuva avitiekli ruose apie* tą atsišaukimą, viename sakinyje džiaugiasi:

"Savo deklaracijoje Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas pareiškia kad teisės atžvilgiu Lietuva ir šiandien tebėra suvereninė (nepriklausoma) valstybė, nes SSSR okupacija 1940-41 metais Lietuvos nepriklausomybės nepanaikino — taip pat kaip nepanaikino jos ir dabartinė Vokietijos Reicho okupacija. Tik Lietuvos valstybės organų veikimas yra "laikiniai sutrudyti".

Šiuomi Grigaitis pats sutrina į dulkes visus savo iki šiol darytus partinio užsispyrėlio tikrinimus buk bolševikai, okupavę Lietuvą "panaikino" viską, viskas išnaudo turėsią prasidėti. Kitais atvejais jis įrodinėjo kad visos laikotarpis nuo Gruodžio 17, 1926 metų iki Sovietų okupacijos Lietuvos istorijoje "nebuvo" arba jis "nepripažįsta" buvusiu.

Dabar jau turi priimti tautininkų įvestą 1938 metų Konstituciją.

Vienas jam tipingas pareiškimas — tai jo nusidžiaugimas kad, anot to komiteto pareiškimo, "fašizmui Lietuvoje po karo vietos nebus".

Jeigu Grigaitis giliau pakrapštytų savo smegeninę ir rimtai paklaustų savęs: "Ištikro, ką aš čia sapalioju: kas ir kada norėjo po karo Lietuvos kokią nors fašizmui vietos?" — tikrai pats sugautų save nesąmones tauzijant.

Ką jis skaito "fašistais"?

Nagi tautininkus. Tik delto kad jie Lietuvą valdė ir todėl kad dabar dalis jų atbėgusių į Ameriką stojo dirbti už Lietuvos laisvę, kaip kiekvienam patriotui Lietuvui pridera, — Grigaitis sirgo ir apsirgo fašizmo vėžiu ir iki "dušią Dievui atiduos" jis kitaip ir nematys kap tik vieną baisų būbą — kad kas tai nori į Lietuvą fašizmą iš kur tai įšmugeliuoti....

Grigaitis tamatai atsisako paskaityti ir nenori tikėti tam ką Amerikoje tautininkai skelbė, su Lietuvos Prezidento a. a. Antano Smetonos pritarimu, kad tautininkai palieka Lietuvos valdžios formą pasirinkti patiems Lietuvos žmonėms.

Kas tikrai fašizmą nori Lietuvai primesti? Kas tikrai fašistiskai Amerikoje dirba, prisidengęs demokratijos užmatalu? Nagi — pats Grigaitis. Jis, pagavęs į savo bučių katalikus, nori su jų pagalba užurpuoti visą Lietuvos laisvinimo ir šelpimo darbą Amerikoje, ir Lietuvai nori primesti savo socializmą, gal but net Stalino (sulyg reikalo) palaimintą.

Nors Lietuvos komitetas tikisi pagalbos ir prašo bendradarbiavimo visų politinių nusistatymų Lietuvių, nes žino kad mūsų mažos tautos įiegu ir taip yra permaža nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos laisvės, — Grigaitis užsiriubavo katalikus dirbti ir tikėti kad su tautininkais nereikia bendro turėti, kad baisu su jais į kokią nors talką stoti Lietuvos vadavime — ir jam tas eina į geriausią naudą, iki katalikai duosis jo žabojami.

Neužtenka to, jis sugalvojo pagauti sau "visų" Amerikos Lietuvių įgaliojimus, kad galėtų užurpuoti fašistiskai savivaliauti ir ne tik Amerikos valdžią bet ir Lietuvos kotojus klasingai suvedžioti. Štai jie — Tarybos vardu — įsteigė Informacijos Centrą,

bet tautininkus ignoravo, nekvietė ir nemato reikalo pripažinti kad tas darbas yra visų Lietuvių, visų partijų, kaip to tikisi Lietuvos kovotojai. Ar manot tie kovotojai nesužinos kad tie kurie matė Lietuvoje vieną "fašizmą", dabar Amerikoje dirba visomis savo klastomis primetimui Lietuvai "stokyardų kvapo" diktatūros?

Eikime toliau. Ant kiek jie fašistikos diktatūros siekia liudija ir Bendro Lietuvos Šelpimo Fondo istorija:

Dar fondas nespėta įsteigti ir įregistruoti, jau tarybininkai pasileido visomis pusėmis girtis buk tą fondą jie įsteigė ir jog tautininkai jame nieko neturi — tuo tarpu kai Washingtono tas fondas dar laikomas tautininkų anksčiau įregistruotu fondu.

Šitaip akliplėšikai jie griebėsi išlupti BENDRĄ Lietuvos Šelpimo Fondą iš kitų žmonių rankų, kurie Lietuvos labai sutiko prisiminti ir juos į bendrą darbą. Reikia tik įsivaizduoti kokių pašėlimu jie būtų šokę rėkauti jeigu tas fondas tikrai jau būtų jų rankose!

Kur demokratija, kur Lietuvos viškumas, kur dora, kur mieširdystė ir šioje sunkiausioje mūsų tautos valandoje noras Lietuvių su Lietuviu bendradarbiauti, kaip to tikisi Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas?

Už visko to — už tų klastų ir sukty skelbimų ir rašymų gludi — viešai žiurint — baimė kad "fašizmas" į Lietuvą negryžtų, jų pačių atkaklus užsimojimas savo diktatūrą į Lietuvą įbrukti.

Mes patriotiniai Amerikos Lietuviai stojame į talką Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui su tyra sąžine, pakartodami jog paliekam valdžios formą patiems Lietuvos žmonėms pasirinkti. O tuos mūsų "demokratiškus" fašistus, tikime, tuoj pažins ir tas Komitetas ir žinos kaip juos traktuoti.

K.

Valstybės Forma Kaip Jos Gerovės Laidas

Montesquieu Doktrina: Kiekvienas Valstybė Turi Individualiai Susirasti Savo Valdymosi Formą. Tos Formos Kintamumas. Demokratijos Įvairumas. Demokratija ir Jos Sąryšis su Piliečių Gerove. Šis Karas — ne tiek Karas tarp Demokratijos ir Diktatūros, kiek Karas dėl Pasaulinės Vadovybės.

Žymus 18-to amžiaus filosofas - mokslininkas Montesquieu, kalbėdamas apie valstybės valdymo formas, pabrėžė kad negalima visoms valstybėms nuliūdinti vieno, idealaus, valdymo standarto, bet kad kiekviena valstybė, atsižvelgiant į geopolitines ir istorines sąlygas, privalo susirasti individualią, jai geriausia tinkamą, valdymo formą. Tačiau ir ta pasirinktoji forma nėra pastovus dalykas, o nuolat kintantis, prisitaikantis prie kintamų laiko ir gyvenimo sąlygų reikišny. Pasistatę iš vienos pusės teisingumo, iš kitos — valstybės intereso kriterijų, mes galime turėti daugiausia vilties ir ne tik surasti tinkamiausią atitinkamos valstybės formą, bet ir ją nuolat priderinti prie besikeičiančių sąlygų; šitai savu ruožtu laidos valstybės ėjimą priekini sykiu su gyvenimo nebeisais jai sustingti negyvuose rėmuose.

Montesquieu, aiškus dalykas, neatrado naujos tiesos, o tik mokslis kuose rėmuose patiekė tai kas paties gyvenimo buvo atrasta ir patvirtinta. Apie 200 metų pralinko nuo jo gyvenamojo laiko iki mūsų laikų, ir mes dar syki, pakartotinai, gavome įsitikinti jo paselbtų minčių teisingumą. Imkime kad ir jo paties tėvynę Prancūziją. Laikas ir gyvenimo sąlygos kelis kartus kaitaliojo jos valstybinę formą, vienais tarpais gal suradamas daug maž tinkamą, kitais — ne taip jau idealiai santvarka.

Po Ludviko 14-to absolutizmo, po monarchijos ir didžiausios socialinės nelygybės atėjo liberalizmas su viską su lyginti norinčiomis demokratinėmis idėjomis. Netenka abejoti kad iš vieno kraštutinumo buvo pereita į kitą, ir po kurio laiko iš nuolat naujomis konstitucijomis besidabinančios jaunutės demokratijos, vėl grįžta į absolutizmą, šį kartą Napoleoninės Prancūzijos Imperijos formoje. Napoleonui žlugus, vėl grįžta į senąją Bourbonų monarchiją, bet ir ją netrukus nusivilta: iš čia Prancūzijos Respublika, o po jos vėl Napoleono III imperija, kol, pagaliau, Napoleonui III pralaimėjus karą Bismarko vadovaujamai Prūsijai, po vidurinių suiručių Prancūzija vėl grįžo, šį kartą jau bent 70 metų laikotarpiui, į demokratinės formos respubliką.

Pirmasis pasaulinis karas nesugebėjo išjudinti Prancūzijos demokratinės respublikos pamatų, bet tragiškų pasekmių Prancūzijai turėjęs antrasis pasaulinis karas sykiu reikė ir Prancūzijos demokratijos pabaigą. Vichy režimo tik jau negalima pavadinti demokratinu (net ir tuo metu kai Prancūzija dar nebuvo Vokiečių visai okupuota), o ir De Gaulle, kiek jis pasireiškė iki šiol, ne-

atrodo busias demokratijos šalininkas.

Panašų evoliucijų teko pergyventi kuone kiekvienai valstybei, vienai audringesniui, kitai ramesniui keliu. Kalbant apie demokratiją apskritai, tenka pasakyti kad ji įvairiose valstybėse nebuvo ir nėra visiškai vienoda. Pagaliau ir pati demokratijos sąvoka populiarioje kalboje dažnai ne tą reiškia ką ji reiškia griežtai mokslinė prasme. Demokratija mokslinė prasme glūdi ne tik visų piliečių galimume dalyvauti valdžioje, bet ir simetringame valstybės funkcijų paskirstyme, kuriame vyriausybei, parlamentui ir teismui suteikiamos lygiosios rolės. Jei kuri tų valdžios šakų per daug įsigali, įvyksta demokratijos iškrypimas.

Taip, sakysim, prieškarinėse Prancūzijoje ir Anglijoje turėjome reikalo su parlamentizmu (užtat kad parlamentui buvo teikiama toli gražu daugiau svorio negu kitoms valdžios funkcijoms), o Amerikos demokratija dėl didelių prezidento teisių (net ir tautos metu) buvo laikoma prezidentinio režimo šalimi. Žinoma, tiek Amerika, tiek Prancūzija (prieškarinė) ar Anglija yra demokratijos. Tačiau ir budamos demokratijos, jos gerokai viena nuo kitos skiriasi. Sakysim, Prancūzijos prezidentas kuone jokių teisių neturi, o Amerikos prezidentas jų turi labai daug. Klasinė demokratijos šalimi yra laikoma Šveicarija, bet jos demokratija vis dėlto gerokai skiriasi, sakysim, nuo Skandinavijos valstybių demokratijos.

Iš šitos trumpos apžvalgos aiškiai matyti kad demokratija, kaip valstybės santvarkos charakteristika, toli gražu nėra vienareikšmė, o greičiau daugiareikšmė sąvoka, žyminti ne tiek kokį griežtai apibrėžtą dalyką, kiek tam tikras principais pagrįstą tendenciją.

Jei demokratiją nagrinėti piliečių gerovės požiūriu, ir tai ne tiek teoretine kiek praktine prasme, tai ir čia patiriame skirtingų rezultatų. Amerikoje, Anglijoje, Šveicarijoje, Skandinavijos valstybėse demokratija daug maž laidavo visų piliečių gerovę ir gražiai mokėjo apginti asmens laisvų principą. O Vokietijoje, kur pagal Weimaro konstituciją buvo labai demokratiškos santvarkos šalys, netgi su tam tikra tendencija viešųjų reikalų labai apriboti privatinės nuosavybės teisę, demokratija nuvedė i

diktatūrą ir į kuonę visišką asmeninių laisvų panaikinimą.

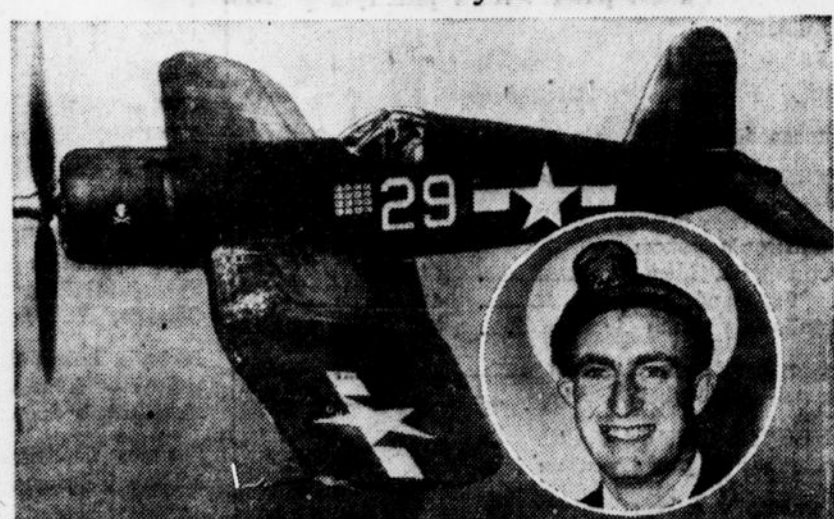
Ir Weimarinė Vokietijos demokratija netgi yra charakteringa tai kad iš jos pereita į diktatūrą ne revoliucijos, ne perversmo, o visai teisėtu, netgi demokratinu (!) keliu. Nacionalsocialistų partija laisvuose rinkimuose laimėjo absoliučią daugumą reichstage, ir Maršalas Hindenburgas pavedė Hitleriui, kaip daugumos lyderiui, sudaryti vyriausybę. Hitleris nepanaudojo smurto Hindenburgui, paliko jį prezidento pareigose. Kai Hindenburg mirė, prezidento ir valstybės kancelerio pareigos buvo sulietos į vieną, ir čia jau teoretiskai buvo teisės lauzymas (tyli revoliucija). Praktikoje betgi tas atitiko tautos valią, ir jeigu būtų buvę padaryti prezidento rinkimai, visiems yra aišku kad Hitleris, kuris jau kandidatavo ankstyvesniuose prezidento rinkimuose ir gavo ne tiek jau žymiai mažiau balsų už Hindenburgą, pastarajam mirus, neabejotinai būtų buvęs išrinktas Vokietijos prezidentu. Gi tautos valios atitikimas — niekas šito užginčyti negali — yra aukščiausias demokratinis principas.

Ir taip, demokratinė Weimarinė Vokietija pagimdė Hitlerį, nazistinę Vokietiją, kuri savu ruožtu yra viena svarbiausių šio karo ir visos žmonijos nelaimių kaltininkė.

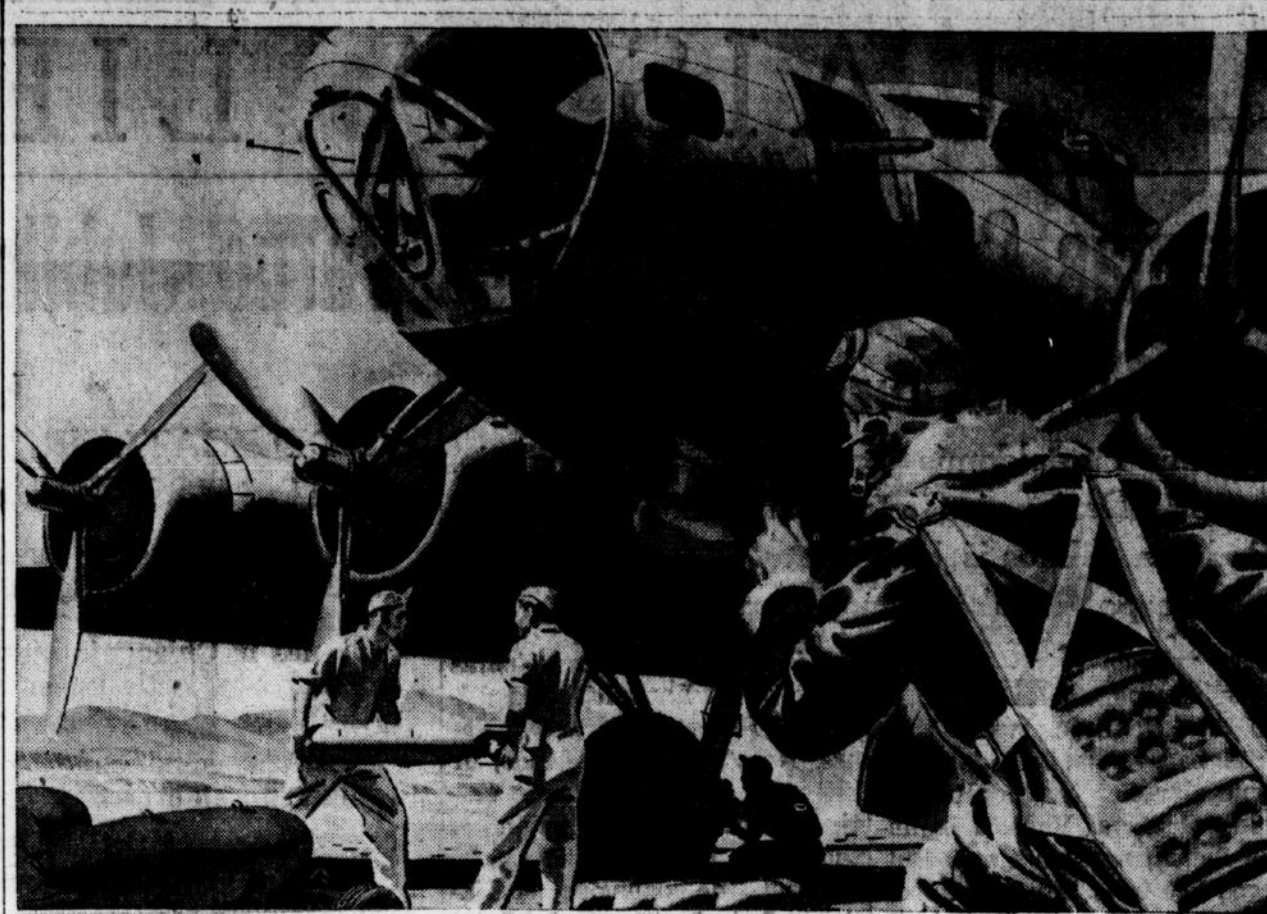
Kaip Vokietijoje demokratija privedė prie nazių diktatūros taip Italijoje demokratija — kiek skirtingu keliu — atvedė fašizmą. Rusijoje demokratijos siekimas atnešė visai nelauktų rezultatų: vietoje siekiamos laisvės — bolševikišką vergovę ir kruvinausias žmonių skerdynes. Savu ruožtu, iš demokratijos siekimo gimęs bolševizmas greta nazizmo ir fašizmo buvo vienas didžiausių dabartinio karo kaltininkų. Kaip matome, demokratija ir jos siekimai ne visuomet suteikia gerovę ne tik savo valstybės piliečiams, bet neretai, tų ar kitų sąlygų veikiamai, ji esti vergovės ir skurdų pirmtakų.

Kiek tai liečia šį karą, anaipol negalima pasakyti kad jis vedamas tarp demokratijų ir diktatūrų. Kol Vokietija, nors ir budama diktatūra nuo 1934 metų, nemynė ant kojos Anglijai tai ši, nors ir budama demokratija, anaipol neturėjo nieko prieš Vokietiją ir net ne tiek teoretine kiek praktine prasme, tai ir čia patiriame skirtingų rezultatų. Amerikoje, Anglijoje, Šveicarijoje, Skandinavijos valstybėse demokratija daug maž laidavo visų piliečių gerovę ir gražiai mokėjo apginti asmens laisvų principą. O Vokietijoje, kur pagal Weimaro konstituciją buvo labai demokratiškos santvarkos šalys, netgi su tam tikra tendencija viešųjų reikalų labai apriboti privatinės nuosavybės teisę, demokratija nuvedė i

Smarius Karo Laivyno Lakunas

Šis Amerikietis lakunas, Lieut. Ike Kepford, iš Muskegon, Mich., numušė 16 Japonų lėktuvų Pacifiko fronte ir yra pirmasis Karo Laivyno lakunas kariautojas.

HE'S OFF ON HIS FIFTY-FIFTH MISSION

There he goes again — out to pour more destruction on the Axis — once more to face the death of enemy fighters and flak!

He won't hesitate to go out on his fifty-sixth or his hundred and fifty-sixth mission. He knows he might not come back, but he keeps on going — giving more and more until the Hitler and

Tojo crews are ready to "call it quits."

This is only your fifth mission — and a mission which is mighty easy in comparison with the ones he makes every week.

Stay in the fight by welcoming the Victory Volunteers — at least double your Bond purchases and then keep on. Your buying means "bombs away" for the Axis!

Back the Attack! — BUY MORE THAN BEFORE

ĮŠAIŠKINIMAI AMERIKIEČIAMS ATSTOVAMS

Brooklyno Amerika skelbia laiškus kuriuos gavo Hartford, Conn., Lietuviai iš savo senatorių Maloney ir Danaher Lietuvos laisvės klausimu. Taip pat dedama laiškas ir Valstybės Pasakatoriaus, E. Stettinius, kurio pareikimu, Amerikos vyriausybė siekianti kad Rytų Europos klausimai būtų išspresti "teisingai". Hartfordo Lietuvių rezoluciją Senatorius Danaher įdėjo į Congressional Record (Kovo 3).

New Yorko Lietuvių seimas, kaip žinoma, patarė Amerikos Lietuviams visais būdais pasiekti savo Senatorius ir Kongresmanus bei išaiškinti jiems tragingą Lietuvai, kaip žinoma, grėsia pavojus netekti laisvės kurią jai Pirmas Pasaulinis Karas suteikė.

Išgelbėtas iš Japonų

Šis patenkintas berniukas, Australietis, kuris buvo patekęs Japonų nelaisvėn, bet vėliau išgelbėtas, kai atimta iš Japonų Hollandia. Jis dėvėjo šiuos perdidelius senus Japoniškų kareivių batus kada buvo surastas.

•AMERIKOJE, kaip apskaičiuota, per metus ligoninėse buna pasidavusių gydytis suvirš 10 milijonų atmenų.

J. Žemantauskas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

SEN. TAFT UŽ TEISINGĄ TAIKĄ

Dienraštis Cleveland News, kalbėdamas apie pasaulio taiką, dar po dviejų savaitių sugrįžo plačiau pakomentuoti U. S. Senatoriaus iš Ohio Roberto A. Taft sakyta kalbą, kuri, sako, buvo "tiesiausia kalba apie tarptautines taikos viltis", ir ji paėjo iš Senatoriaus Taft.

Senatorius Taft taip pat savo kalboje yra paminėjęs jog abiejų partijų — Demokratų ir Republikonų — komitetas Senate darbuojasi su Valstybės Sekretorium Hull tikslu praversti Senate projektą naujai Tautų Sąjungai, kurią remtų abiejų partijų senatoriai. Senatorius Taft pridėjo savo asmeninį patikrinimą jog Suv. Valstijos labiau nori ir yra gatavos sudarymui pokarinės sąjungos, negu kuri kita iš mūsų didžiųjų karo bendrų, ir ši šalis pasiryžus apimti taip vadinamo Atlanto Čarterio dėsnius į savo pokarinį taikos planą, kuris užtikrintų laisvę žmonėms visur.

Jis reikalauja kad Rusija pasisakytų kur ji stovi Atlanto Čarterio atžvilgiu ir savo užsimojimuose prieš Lenkiją ir Pabaltijo tautas, kurias jis sako, Roosevelt administracija jau esanti veik pasiryžus išlenkti iš "laisvės" provizijų. "Tuščia yra net ir svarstyti apie savistovių valstybių sąjungą", pasakė Taft, "jeigu pasaulis bus pilnas mažų tautų svetimų valdomų ir trokštančių nuolatos sugrąžinimo joms laisvės".

Taft toliau pareiškė: "Aš vis dar tikiu kad Rusija sutiks ant pastovios taikos sąlygų, bet mano impresija yra kad p. Roosevelt Teherano konferencijoje visai nei nesistengė pareikšti savo noro Staliną suvaržyti. Musų politika išrodo buvo paremta ant smagios teorijos kad Stalinas pagaliau pasirodys esąs angeliškos natos ir savų norų išpildys visą tai ką mes turėjome pačioje pradžioje iš jo reikalauoti."

Del priekaišto Prezidentui Rooseveltui, kurį Taft padarė, News bando pateisinti, nors ir News yra Republikonų laikraštis ir Senatorius Taft yra Republikonas. Tačiau News užgria Tafto tiesioginę kalbą ir reikalauja, ir sako, jeigu jis taip tiesiai ir atvirai kalbės tai visas ateities taikos klausimas, dabar taip baisiai apsuptas milglose, paaiškės visai patiems Amerikos žmonėms ir jie labiau tą mintį remia.

KNYGELE APIE SOVIETŲ ISIVERŽIMĄ Į PABALTIJĄ

Dirvos Redakcija gavo naujai išleistą knygėlę Anglišką kalbą, "Have the Baltic Countries Voluntarily Renounced Their Freedom?" (Ar Pabaltijo šalys Savu Noru Išsivadėjo Savo Laisvės?)

Knygėlė 47 puslapių didumo, originaliai išleisto veikalas švedijoje. dabar išversto Anglišką kalbą. Jos autorius yra August Rei, buvęs Estijos Prezidentas ir paskutinis Estijos Ministras Maskvoje.

Knygėlę išleido World Wide Association of Estonians, Inc., New York.

Tai vėl naujas dalykas Angliškoje kalboje apie Sovietų klatingą okupaciją Pabaltijo tautų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir apie apgavimą pravedimą "balsavimų" kuriais tos tautos buvo priverstos išsivadėti savo liuosybės.

Knygėlėje istisai apibūdina Estijos, Latvijos ir Lietuvos pervertimai į sovietus visų žiaurių skubumų, planais padarytais Maskvoje.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. El-na du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

"MARGUTIS"
9755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KAPRIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PREZIDENTO Roosevelt paskutinieji pareiškimai dėl bendradarbiavimo su sovietais ir plačios spaudos atsiliepimai tuo klausimu daugeliui valstybių, ypač mažosioms, sukėlė pagyrysto nerimo. Tą nerimą dar padidino du neseniai Šatūday Evening Post tilpę Forrest Davis straipsniai, kuriais mėginama atspėti kas tikrovėje atsitiko Teherano konferencijoje.

Forrest Davis nurodo kad Prezidentas Roosevelt turi aiškia užsienio politiką, kurios esmė glūdi Rusijos įtraukime į pasaulinės taikos palaikymą po šio karo. Pasak Davis, Teherano konferencijoje Prezidentas Roosevelt tyčia vengė klausimų kurie galėtų sukirti bolševikus, kaip, sakysim, "Keturių Laisvių" principas ir Atlanto Čarteryje išreikštas teritorinio nedidėjimo reikalavimas. Šių klausimų vengimas buvo tolygus sovietų pretenzijų į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus pripažinimui. Kitaip sakant, Teherano konferencijoje buvo sutikta su viskuo ko bolševikai nori.

Sitai turėdami galvoje, galime lengvai suprasti kodėl Amerikos komunistų vadas Browder tuoj po Teherano konferencijos pareiškė kad "mes turime būti pasirengę nutraukti santykius su kiekvienu kas atsisakys remti Teherano susitarimą ir Anglų-Sovietų-Amerikos koalicijos įgyvendinimą". Ko gi komunistams neremti Teherano susitarimo jei ten buvo sutikta duoti visas ko jie nori? Faktas kad Anglai ir Amerikiečiai Jugoslavijai teikiama pagalba nukreipė į Tito, kad Maskva taip drąsiai ir aktyviai laikosi Lenkų vyriausybės in exile ir Jugoslavų atžvilgiu, Davis'o spėjimus kaip tik sustvirtina. Kaip galėtų Sovietų vyriausybė taip kategoriškai pasisakyti Lenkijos ir Jugoslavijos atžvilgiu, jei greta Baltijos valstybių ir Suomijos dalies atidavimo bolševikams, didieji sąjungininkai nebutų davę savo sutikimo ir Lenkijos bei Jugoslavijos ir visų Balkanų atžvilgiu?

Šitokia pataikaujanti didžiųjų sąjungininkų politika Rusijos atžvilgiu gali laikinai pasirodyti ir naudinga. Tačiau jei sąjungininkai tikisi kad atsisakymu nuo teisingumo idealų jie sulaukys Rusiją nuo susitaikymo su Vokietija ar įvėls ją į karą su Japonija, jie labai klysta. O moralinės pralaimėjimas, kurį šitaip elgdami užsitraukia sąjungininkai, tikrai turės neįsivaizduojamą padarinių. Europiečiai, kurie, pakliuvę tarp dviejų dešpotų — Stalino ir Hitlerio — visos savo viltis nukreipė į sąjungininkus, pajus kad ir tos jų viltys dabar jau yra sudužusios. Žus tikėjimas į Angliją ir Ameriką, o tuo pačiu sumažės pasipriešinimas Hitleriui, nes juk galimybės pakliuti į nagus Stalinui tik jau nebus kovos akstinu.

Bolševikai niekuomet nestos į karą su Japonais (nebent pastarieji jau būtų visiškai Anglų ir Amerikiečių sumušti), nes šitai užkirstų jiems kelią ištotti iš karo pirmą jo pabaigos. Priešingai, likdami su Japonais taikoje, jie ištotti iš karo gali palyginamai lengvai — tam užtenka padaryti taiką su Vokiečiais.

Kai Vokiečiai bus iš Rusijos galutinai išvaryti, Rusams, atrodo, nebelsis jokio pagrindo toliau bekariauti, tuo labiau kad Vokiečiai yra pareiškę kad dar šiandien jie gali Rusams duoti daugiau negu sąjungininkai. Ir jei Rusai su Vokiečiais nesutiks taiką tai šitas įvykis ne dėl jiems padarytų nuolatų iš sąjungininkų pusės, o dėl baimės kad sąjungininkai jiems gali parodyti kumštį. Tačiau parodyti Rusams kumštį reikėtų kad sąjungininkai turėtų būti tiek pajiejęs kad vienu metu galėtų sumušti Vokiečius, ir Rusus. Ar šitai šiandien galėtų padaryti sąjungininkai, tenka labai abejoti, nes jie juk turi dar vieną stiprų priešą — Japonus. Visa tai turint galvoje, Rusų-Vokiečių eventualų susitarimą reikia laikyti galimu dalyku, ypač jei Rusai tame žiūrės sau naudą.

NEPERSENAI teko skaityti spaudoje apie Islandijos atsisakymą nuo Danijos ir savos, nepriklausomos, valstybės įkūrimą. Kadangi Islandija yra Amerikiečių kariuomenės kontrolėje tai ir atsisakymo balsavimas negalėjo įvykti be Amerikos sutikimo ar net leidimo.

Principe, tas leidimas yra labai gražus gestas — padėjimas tautai sukurti savo valstybę tik teigiamai gali būti įvertintas. Tačiau faktas kad Amerikos kariuomenė šiandien yra įsitvirtinusi Islandijoje, tą nepriklausomą Islandiją mažų mažiausia iki karo pabaigos paverčia Amerikos karine baze. Tai viena. Iš kitos pusės, jei jau Islandų tautai dar karui tebeįsitaikant leidžiama apsispręsti, kodėl šito nepadaroma su kitomis sąjungininkų žinioje esančiomis tautomis, visų pirma su Anglijos kolonijomis? Galime būti tikri, jei tokioje Indijoje ar net Irake būtų praversti balsavimai, tikrų tikriausia nemąžesne dauguma kaip Islandiečiai, Irako musulmonai ar Indai pasisakytų už atsisakymą nuo Anglijos. Šito betgi nepadaryta ir net neketinama daryti, nes su tuo, gal su pagrindu, nesutiktų Anglija. Bet ar Islandijos pavyzdis nesukels tam tikro nerimo Prancuzams dėl kai kurių sąjungininkų kariuomenės užimtų jų teritorijų? Jei šitai įvyktų Islandijos precedentas galėtų turėti pavojingų padarinių.

•APIE 30,000 kubišku mylių lietaus vandens nukrinta ant žemės plotų kiekvieną metą.

•AMERIKIETIS kompozitorius Stephen Foster parašė suvirš 200 dainų su gaidomis. Jis gyveno pereinamuoju laikotarpiu.

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Evoliucijos Neuzbaigė

Pruseika Vilnyje primena, kitą metų suėis 10 metų nuo Vinco Kapsuko mirties. Sako, tai buvęs "Lietuvių liaudies vadas", kurio gyvenimas tikras Lietuvos tautos evoliucijos simbolis, nes kunigų seminarijoje proto išvystymą pradėjęs, Kapsukas pro Dr. Kudirkos idealus nuėjo į marksistus, vėliau komunistų tapdamas.

Deja, Kapsukas evoliucijos nepabaigė, nes jame nedegė Dr. Basanavičiaus skiepijama tėvynės meilė. Kairios ekonominės teorijos sužavėtas, jis suklijo Lietuvių tautą Maskvos imperializmui parduoti. Tauta nuo jo atsikuko; tokiu būdu, Kapsukas "tautos vadu" negali būti. Atsikuko nuo jo net tie kuriems jis ištikimai tarnavo: jo žmona buvo apšaukta "pasitusia kale", o jo draugas Angarietis išreiktas Stalino katorgos.

Pruseika sako, Amerikoje gyvenamas Kapsukas Lietuvių socialistų sąjūdį apsaugojęs nuo suiručio ir "skolų". Tikrai apsaugojo! Kas neatsimena Bimbos, Pruseikos, Baltrušaičio ir kitų skolų?

Vienu žodžiu, Kapsuko gyvenimas buvo simbolius visiško nepasisekimo.

Curzono Linija ir Lietuva

Prof. K. Pakštas Chicago Draugė prisimena kas buvo tariamasi Lietuvos atžvilgiu, kai 1920 metais Alijantai sugalvojo dabar vėl iš numirusių prikeltą Kurzono Liniją. Pasirodo kad Liepos 10, 1920 metais, tarp Lenkijos ir didžiųjų valstybių (Prancuzijos, Anglijos, Italijos ir Japonijos) pasirašyta susitarimas, kurio pirmas posmas skelbė: "Wilno shall without delay be relinquished to Lithuania and excluded from the zone occupied by the Red Army during the armistice". (Vilnius tuojau, be vilkinimo, turi būti perleistas Lietuvai ir nepriskirtas paliaubų metu Raudonajai Armijai okupuotai zonai). Idomu kad tuo metu kai Lenkai šitą susitarimą pasirašė, jie Vilnių buvo okupavę. Tokiu būdu, jau tada, laisvu noru, sutiko Vilnių Lietuvai pripažinti.

Rytojaus dieną (Liepos 11)

GATVEJ MOTINA

Moteriške, nežinau tavo vardo, Ne, nežinau aš tavo nei pavardės, Ilipai čia į gatvę karį marga, Ir sėdi, tu, šalia manęs ant kedės.

Tylim mudvi žiūrėdamos per langą, Miestas slenka taip greit, o taip greit pro mus,

Stovinti žiūri pro geležies štangą I mudviejų veidus, vai ko taip liūdus?...

O ne, aš nežinau kur tu važiuoji, Tu gal spėjai, bet nežinau kur aš — Atsidusai kaip varkus — ko dejojai? Ar slėgia širdį vargas, ar kas kitas?

Kada vedus sunelį ranka, Dabar taip tuščia — ant kelių nukritus... Prie krutinės gėlės su žvaigždėmis prisegta: Žinau, turėjai kare kelis vaikus...

Ona Pucetaitė.

Lloyd George, Britų premjeras, pasiuntė Rusijai notą, kurioje sakė, Lietuviai atsistovėję išilgai Gardino-Vilniaus-Dauguvpilio geležinkelio. Rusai privaleis atstatyti 50 mylių i rytus nuo šio geležinkelio. Praėjo dar diena, ir Maskvoje Lietuviai pasirašė savo taikos sutartį su Sovietų Rusija (prie kurios Lietuviai norėtų po šio karo vėl gyvinti). Sutartis, kaip Prof. Pakštas pažymi, "gana išmintingai pripažino Lietuvai etnografines ribas pagal žmonių kilmę ir religiją: kur katalikų dauguma — tai Lietuvai, kur pravoslavų daugiau — tai Rusijai."

Jei Kurzono Liniją Maskva nuosekliai laikintų dabar ne vien Lenkijai bet ir Lietuvai tai Lietuva, pagal Pakšto, nebūtų žymiai nukriaušta: vietoje 88,000 kv. kilometrų, kaip 9120 metų Maskvos sutartis davė, ji gautų 74,000 kv. km. Rusams liktų tik viena grynai Lietuviška parapija, Deveniskis su 6,000 gyventojų.

Tvirta Ranka

Lietuvos Steigiamasis Seimas, kurio 24 metų sukakties minėjimas šymet yra kai kurių mūsų srovių staiga pakeltas bylas, kaip žinoma, parašė Lietuvai konstituciją, kuri tik krikščionių-demokratų balsais buvo priimta. Ta konstitucija neišsprendė tvirtos vykdamos galios įvedimo klausimą.

Krikščionių demokratų seimas norėjo būti viskas: Valstybės Prezidentas (vykdomoji galia), Valstybės Seimas (įstatymų leidimo įstaiga) ir Vyriausiasis Tribunolas (įstatymo laužytojų baudėjas).

Šių sukakčių progą, laiku išėjo Amerikono George Fort Milton knyga, "The Use of Presidential Power", kur prašosi išsąsėti kad Amerikai geriausia istorijoje sekėsi kada Prezidento ranka buvo tvirta, o Kongresas (seimas) buvo silpnas.

Lietuva, aišku, ne Amerika, ir Rusų okupacijoje 125 metus išgyvenę tai ne virš 156 metų laisvi išbuvę Amerikoniai. Tačiau, Amerikos istorijos profesorius Craven Chicago's Universitete Milton'o knygą recenzuodamas, sako, mūsų laikotarpio gyvenimo sąlygose gera vykdomoji galia yra būtina geros valdžios sudėčiai.

Bet "tvirtoje rankoje" kai kurie Lietuvoje matė vien "fašizmą".

•DIRBTUVĖSE šioje šalyje nuo įvairių nelaimingų atsitikimų kasdien nepribūna į darbą po apie 50,000 darbininkų.

•PERNAI rudenį sudėta didžiausias kiekis kopustų šios šalies istorijoje.

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

(Tęsinys iš pereinio nr.)

I ČERVENE

Iki šiol mes buvom laimingi: iš musiečių Kauno grupės niekas dar nebuvo išvestas. Bet atėjo ir mūsų eilė.

Enkadevistai žiūrėjo ir Lietuvius grupėje dvi aukas. Išvedė Bronių B., kuris tuo metu vedė p. L.; jis spyrėsi prieš enkadevistus teisingamasi kad reikia nepaiešinti žmogų vesti, bet enkadevistas paėmęs jį už rankos vistiek ištempė iš voros. Kitas enkadevistas tuo metu ištempė Juozą Z. Neatsimenu kokių būdu aš tuo pat metu su vedančiais mane vyrais gero kaimiškais. Čia aš savo akim miške, dešinėje plento pusėje, pamaciau vaizdą kuris baisiai sujaudino mane. Juozas Z. su raudonu šalik, kuriuo jis buvo kaklą apsiūsięs, sėdėjo ant kelmo veidu į plentą. Prieš jį stovėjo enkadevistų grupė ir, matyti, kažin ką kalbėjo. Kiek dešiniau ir arčiau stovėjo B. B. su nugarą į plentą. Staiga Juozas Z. pakilo nuo kelmo ir ėmė eiti toliau į plentą. Iš paskos jį lydėjo vienas enkadevistas, įrėmęs revolverį į jo pakaušį. Paėjęs kolk dešimtį žingsnių, sustojo prie pusės. Tuo pat momentu į Juozą pakaušį enkadevistas paleido vieną paskui kitą du revolverio šūvius. Mano Juozas, su kuriuo, nam gyvenant Alytuje, dažnai susitikdavau ir draugavau, tuojau suknubo. Gal tik porai minučių praslinkus, toje pačioje vietoje vėl pasigirdo tokie pat du revolverio šūviai, kurie, turbūt, nusinešė ir B. B. ko gytvė... Juozo kameros draugai pasakojo kad Juozas, 93-čioj kameroj sėdėdamas, daugiausia burdaves kortomis, kurios jam nuolat pritašavusios tolimą kelionę ir mirtį. Juozo mirties vaizdas taip labai mane sukrėtė kad aš visiškai nebegalėjau pavilkti kojų.

Mūsų plentas apie 15 kilometrų eina gražių pušų mišku. Labai gražios šimtametės aukštos lieknos pušys vienoje ir kitoje plento pusėje. Tuo mišku eidami, tai vienoje tai kitoje pusėje ir mūsų voros gale visą laiką girdime du revolverio šūvius. Tos lieknos pušės viską mato kas čia darosi, ir, tyliai ošdamas, tik savo žalias garbanotas galvutes linguoja. Ir iš tikro, gal man tik taip atrodo, bet mūsų vora labai sutrupėjo. Daug mūsų kelionės draugų šiame nepaprastai gražiame pušyne sulaukė amžino poilsio. Kad tik greičiau prieitume to pušyne galą... Eidami manome sau: jis mums labai daug gyvybių gali kainuoti.

Visiškai negalintių toliau eiti ir atsiliekančių skaičius vis daugėja, revolverio šūviai kas kartą vis dažnėja. Ir šaip jau eidami nuolat matome čia vienoj, čia kitoj pusėj gulinčių žmonių lavonus. Mes nežinome kaip jie čia atsirado. Bet kiek dabar jų ten lieka, mums praėjus, turbūt suskaičiuoti nebegalima.

Atsirado vienas guduolis kuris pradėjo žygiuoti visomis keturiomis — keliais ir rankom. Bet jis nespėjo eiti sykiu su mumis, mes jį labai greitai aplenkėme. Jis vistiek nenusimena, tikisi tokiu būdu išvengsias dviejų revolverio šūvių. Padėti jam niekas nebegali, nes visi galvojame ar nepasekti jo pavyzdžiui. Enkadevistai, matydami jį repečkoms einanti, irgi sakė: "Eto horošo, očen horošo!" (Tai gerai, labai gerai).

Pagaliau iš miško išlindom. Prieš mūsų akis atsivėrė didelė plati lyguma. Dešinėje plento pusėje matome begalinis žaliuojančius rugių laukus, kairėje pusėje — pievas ir durpynus. Priešakyje mūsų plentą kerta Borisovo-Slūcko geležinkelis. Už geležinkelio plentas skiriasi į dvi šakas: kairėji šaka eina per Berezinę ir Mogilevą, dešinėji — per Igumengę, kurią bolševikai Červene pavadino, į Bobruiską. Ties geležinkeliu ant plento Červėnės kryptimi kažin kam pastatyti didžiuliai vartai (bromas). Iš čia už kokių penkių kilometrų matyti Červėnė. Toliau už Červėnės vėl miškai. Mes manėme kad mus varys Mogilevo plentu į Berezinę, bet pasuko dešinėn į Červėnę.

Saulė pačiuose pietuose — negailestingai kepina. Mūsų vora vos bekruta: visi jau kojų nebepevelka. Visų galvose vienoda mintis: kad tik kaip nors pasiektume vietą kur gautume nors po mažą lašelį vandens, kad nuramintume tą pašėlusį troškulį. Jaučiame kad ne tik burna ir liežuvis išdžiūvo, sustingo, bet ir visas kūnas stingsta. Rodos, galėtume atsigerti ne tik burna bet ir bent kuria kuno dalimi: ranka pamirkinus vandenį ir tai, rodos, nuramintume tą baisų troškulį.

Priejomė ir Červėnę. Einame per gražų nupjuntą medinį tiltą, kurio apačioje iškastas platus gilus kanalas. Jo dugne sruvena švarus vanduo.

Rupuzės, negana kad jie mus valgyti neduoda, bet ir vandens jiems gaila: — kelkiau Petras K. tiltu eidamas, godžiai žiūrėdamas į vandenį.

Varo mus Červėnės gatvėmis, šautuvus atstato ir nuolat reikalauja "nerazgalydyvat!" (nesidaryti). Miestas pilnas sunkvežimių, šarvuotų, lengvųjų automobilių, kariuomenės ir žmonių. Einant pro vieną krautuvę, kažin kas me-

tė vienam kaliniui papirosą. Tuojau vienas žydas pradėjo net putodamas plusti tą žmogų kuris metė papirosą, ir skūsti jį mus lydintiems enkadevistams. Nemačiau ką enkadevistai su tuo žmogum padarė. Aiškiai buvo matyti kad žmonės mūsų labai gailėjo, o žydai tik tyčiojo si ir šūkavo:

— Kam tą kontr-revoliucionierių armiją dar varinėjat, senai jau reikėjo juos sušaudyti! Einant pro vieną baltą mūrinių dviejų aukštų namą esantį dešinėje pusėje, mačiau kaip pro langą žiūrėjo į mus kelios moterys, baltais apsiaustais apsiavusios ir baltom skepetaitėm apsigaubusios, turbūt ligoninės slaugės, ir verkė. Viena jų labai gaudžiai verkė. Ir iš tikro, iš šalies žiūrint į tą minią išskankintų žmonių, kurie nelabai bebuvo panašūs į žmones, drąsiai galima pasakyti: "Ecce homines!" (Štai žmonės!)

Červėnės miestas nedidelis, bet gana gražus, ypač vasaros metu. Pačiame miesto viduryje didelis parkas: kaštanų, topolių ir beržų. Tik viename parko pakraštyje, ties pastu, vaizdą gadina tos dvi milžiniškos Lenino ir Stalino statulos. Matant jas baimė ima. Rytinėje parko dalyje, matyti, buta cirkvės ir kitokių, turbūt stačiatikių vienuolyno pastatų, vienas mūrinis didelis baltas namas ir iki šiol dar užsilikęs. Anksčiau tas miestas vadinosi Igumėn (Rusų kalboje žodis igumėn reiškia vienuolyno valdytojas). Matyti, bolševikams nepatiko tokiš pavadinimas, todėl jie jo pavadinimą pakeitė į Červėn (senovės Slavų kalboje červėn reiškia Birželio mėnuo). Ir mus Birželio 26 d. atvarė į Červėnę.

Mus varė per visą miestą į Bobruisko plentą. Pačiame miesto gale, dešinėje Bobruisko gatvės pusėje, pamatėm trijų aukštų didelį mūrinių gelšvos spalvos namą. Tuojau supratom kad čia yra kalėjimas, nes visi langai medinėm dėžėm užkabinėti. Prie kalėjimo mus sustabdė, atidarė kalėjimo vartus ir suvarė į didžiulį kiemą. Tame kieme, kairėje pusėje, palei tvorą, enkadevistai degino bylų ir popierių kruvas. Čia jie tuojau atskyrė vyrus nuo moterų. Jas paliko pirmoje kiemo pusėje, už kalėjimo. Visas kiemas apaugęs žole, metėliais ir žydinčiomis ramunėlėmis, aptvertas aukštų stačių lentų aklinu tvora, kurios viršus spygliotomis vielomis apraizgytas. Patvoryje mėšų kruvos ir milijonai mūsų užia. Musų, Lietuviu, grupę sustojom tarp kažin kokio tvarto ir kalėjimo kontoros atskiro nuo kalėjimo pastato.

Tik spėjęs sustoti, čia ir susmukau: kojos manės nebelaikė, ir visas organizmas baisiai jau buvo nuilsęs. Jaučiau kad turiu karščio. Saulė pašėlusiai kepina, atmušdama savo spindulius į įkaltintas mūrinės kalėjimo sienas. Nors kalėjimo kiemas labai didelis, bet mes gan glaudžiai sudubrom vienas prie kito. Enkadevistai susėdo viename kiemo pakraštyje ant suolo, kurie stovėjo tarp kalėjimo ir kontoros. Jiems buvo matomas kiekvienas mūsų judesys. Jie taip pat žiūrėjo į mus ir pro atdarus kontoros langus. Ir kalėjimo sargybiniai iš bokštelių stebėjo mus.

Mano draugai rimtai susirupino mano sveikata, nes matė kad aš pats ir apsisversti nebegaliu. Taip labai skaudėjo visi kaulai, ir galva, net ašaros ėmė birti. Tik paprasčiau jų:

— Susimildami, paskinkit nors ramunėlių ir metėlių ten iš patvorio...

Gerasis mano Vincukas M. (jis manim labai rūpinosi, nes mane pažino mano pulke betarnaudamas) atnešė man paskynęs ramunėlių ir metėlių. Aš, kniupsčias gulėdamas, nosim išikniaubęs ir geltonas ramunėles ir žalias metėles tik uosčiau ir uosčiau; kiek pajiegdamas traukiau jų gaivinantį kvapą. Taip beuostydamas ir užmigau. Nežinau kiek laiko taip išikniaubęs miegojau. Padubau tik tada kai kapitonas Stasys bakstelėjo man į pašonę.

Pulkininke, pulkininke, šė, vandens atnešiau, atsigerk. Mes dabar jau tuojau nuvesim išmaudyti, pamatysit kad daug lengviau pasidarys.

Numigęs, ramunėlių ir metėlių prisiuostęs ir atsigėręs vandens, labai sustiprėjau. Stasys J. ir Vincas M., šiaip-taip pro gulinčius ir sėdinčius žmones prasiskverbiami, nuvedė mane prie kalėjimo kampo, kur prie sienos stovėjo kė tik atvežto šalto vandens dvi statinės. Jiedu nurengė mane ir, man pasilenkus, ant galvos, sprando ir nugaros pylė šaltą vandenį ir trynė mano kūną. Nepaprastas malonumas! Visas organizmas pakankamai vandens atsigėrė. Po to pasijutau tiek stiprus kad galėjau be draugų pagalbos grynai į savo vietą.

(Bus daugiau)

MIKALDOS Karalienės Sabbos PRANAŠYSTES

Kaina su prisijuntimu 30c.

Reikalsaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

KAS ISTIKRO IŠRINKO LAUKAITĮ SLA PREZIDENTU?

Po dešimčių metų kartais tam tikri dalykai apsigaubia nežinės migla ir apie juos pasisklaido keistos, toli nuo faktų kalbos ir raštai.

Dabar mūsų Lietuvių gyvenime pasklido tokios misteriškos kalbos ir raštai apie įvykių istoriją tik šiomis dienomis, kuris rodos yra aiškus ir negali turėti kelių pusių.

Tai SLA prezidento rinkimai: Adv. F. J. Bagočiaus pralaimėjimas, o Adv. W. F. Laukaitio laimėjimas.

Del Bagočiaus pralaimėjimo, susidarė dvi fazės: viena — iš rimtesnių Lietuvių pusės, kad jis pralaimėjo dėl to jog dalyvavo Bostone komunistų parengime. Tas rodos padarytų Bagočių artimų komunistams, kaip už pataikavimą jiems padarė artimų Mažukna, ir komunistai galėjo tik dėti pastangas kad jiedu vėl būtų išrinkti.

Bolševikai tuo tarpu tikrina kad Bagočius pralaimėjo dėl to kad jis siuntė vainiką Prezidento A. Smetonos laidotuviams.

Tuo būdu, bolševikai skelbia si jie "atkeršinę" savo geram draugui, Bagočiui, kuris het nebijojo sėdėti šalia "sovietinės" Lietuvos konsulo Ratomskio... Butų keista jei komunistai "baustų" Bagočių už rodant draugingumą, kuomet rėmė visomis pastangomis Mažukną, kuris taip pat pralaimėjo....

Laukaitis, kiek žinoma, daugiau turėjo bendro su Prezidentu Smetona, ir priėmimus jam ruošė, kai Bagočius nėra Prezidento Smetonos nei ištolo Amerikoje matęs.

Bet Laukaitio laimėjimą komunistams skiria ir Grigaitis. Bet kai Grigaitis ką sako taip tai žinok kad jis reiškia griežtai priešingai. Visi žinom Grigaitis: jeigu kas sako YES tai jis sako NO! Kiekviename atsitikime ir kiekviename keno nors pareiškime vienaip, jis butinai įrodo kad yra kitaip.

Taiigi, jeigu Grigaitis pripažįsta bolševikams kreditą už Laukaitio išrinkimą tai žinokim tikrai kad Grigaitis tuo tik nori įžeidinėti tautinę srovę — tautininkus ir dešiniuosius sanderiečius — kurie Laukaitį išrinko. Grigaitis nori įrodyti jiems kad buvo kitaip! Nieko blogesnio SLA istorijoje Grigaičiui nėra kaip Bagočiaus prakišimas prezidentystės, nes tas gali reikšti Grigaičio diktatūros galą Susivienijime. Jis turi kaip nors savo tulžį išlieti. Grigaitis su kairiaisiais sanderiečiais ir su kairiaisiais katalikais visą laiką įrodinėja buk tautininkai dirbą su bolševikais. Taiigi, dar viena sauja purvo, mano jis,

AR ŽINAI kad įvyksta Svarbios Paskaitos?
Kalba Jurgis Vanagas
CLEVELAND, OHIO

Prakalbos atsibuna kas ketvirtą dieną vakarą, nuo 8:00 val., antrą šu Peck's Hall, 1446 E. 82nd Street, 3-ias aukštas (antros durys nuo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įžanga nemokamai, rinklia vos nebus. Rengia ir kviečia šv. Rašto tyrinėtoja. (Skelbimas)

REIKALINGA DARBININKŲ
Plieno oundrėje
(Steel Foundry)

Squeeze Molderiai
Machine Molderiai
Chippieriai ir
Grinderiai

Dirbti Paskirais Siftais
Mokestis nuo valandų ir
nuo skaičių.

THE WEST STEEL CASTING COMPANY
805-853 East 70th St.
EN. 4540

tautinei srovei nepakenks... Grigaitis dabar primeta p. Laukaitį bolševikams, bet žiūrėsim kokie vėjai pūs per SLA seimą Philadelphiaje.

Spėjimai yra trys:
1. Jei Grigaitis matys kad kontroliuoja seimą, jis kėsinsis Laukaitį seime atmesti ir ten pat rinkti naują prezidentą, kaip valstijų insurance departamentų taisyklės nurodo (visuotino narių balsavimo jos nepažįsta).

2. Jei jam rodysis geriau "padaryti" Laukaitį savo "geru draugu" (gavimui kontrolei ant Laukaitio), Grigaitis darys tą žygį ir bandys per Laukaitį kontroliuoti Susivienijimą, kaip jam sekėsi su Bagočium.

3. Jeigu naujas kad kontroliuotų negali gauti ir jeigu sau įsitikins kad toji "konversija", kurią seimas turės priimti, gali Susivienijimui pakenkti ir pridaryti centro valdybai gana bėdos, tai Grigaitis seime butinai stengsis užvesti "konversiją" naujai valdybai ant sprando ir pasakys, "Ant Marso jus su savo Susivienijimu!" (Taip socialistai Susivienijimą smerkė 1910 metais ir per tulą laiką po to, iki gavo patys paimti jo kontrolę.)

Bolševikai manydami lyg tai jie Laukaitį išrinko SLA prezidentu, jau dabar grąšina jam būti nuolaidžiu (turbūt jiems), o jei ne tai "kiti rinkimai gali būti visai skirtingi..." — reiškia, vėl mes jį laukiam....

SLA. Narys.

PAMINĖJIMO DIENA

Memorial arba Paminėjimo Diena, įvesta Amerikoje paminėti karius žuvusius už šios šalies išlaikymą nuo 1861 metų, nuo anų karo veteranų perėjo ant pirmo Pasaulinio Karo veteranų, nes iš Amerikos Civilinio Karo veteranų tėra likusių vos keletas, kurie jau yra šimtametiai senukai ir nepajėgia net ceremonijose dalyvauti.

Paminėjimo Dienos ceremonijas dabar atlieka pirmo Pasaulinio Karo veteranai, kurie pagerbia savo karo žuvusius vyrus, o šymet ta šventė jau apėmė paminėjimą ir šiame antrame Pasauliniame Karo žuvusiuosius.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Dayton
1302 Lamar St. Dayton, O

NEUŽMIRŠKIT 3c
Siųsdami Dirvos Redakcijai Administracijai ar Agenturą kokius paklausimus, visada įdėkite už 3c pašto ženklelį atšakymui. Tas butina.

AKINIAI
galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)
7829 Euclid Avenue

Parsiduoda Country Home
Geras Country home, 3 bloka nuo skvėro, prie Rock Creek, Ohio, 6 akrai žemės, 7 kambarių namas, yra elektra, vanduo įvestas, 50 mylių nuo Clevelando. Kaina \$3,000. Rašykite laišku. (24)

MIKE TRAKIMAS
E. Water St. Rock Creek, Ohio

Parduodam Namus
Turim cash pirkėjus jūsų namui, ir jei parduosit dabar gausit tris kartus daugiau iš mūsų negu kiti pasibaigus. (27)
Euclid-84th Realty
GARF. 0970 CEDAR 1691

Parsiduoda Namai
ANT EDNA—5 ir 4 kamb. dviejų seimų, 2 muro garažai, furnasas. Kaina \$6,400.
ANT BELLEVUE—5 ir 5 kamb. dviejų seimų namas, \$4,900. Kreiškite tuoj
JOSEPH GLOBOKAR
986 E. 74th St. HE. 6607

PER TVORA PASIZVALGIUS

BOLŠEVIKŲ literatūra d. ja savo nariams šymet duos knygą vardu "Lietuva Ugnyje". Pavadinimas labai tinkamas, nes ugnis tik pragare randama (rojuje jos nėra), o vargšė Lietuva du pragaru išgyvena: bolševikų ir nazių.

SOCIALISTŲ naujienos pranašauja: Lietuva atsisteigs kaip demokratinė valstybė, arba neatsisteigs. Kaip to žydo kalendorius: Rytoj arba liis, arba nelis.

LIETUVIŲ Socialistų Sąjunga sušaukė Cambridge, Mass., savo suvažiavimą, kuriame patyrė kad visur pasaulyje socializmas jau ir be Lietuviškų socialistų darbo vykdomas. To del delegatai pavalgė ruksčiau pieno su bulvėmis ir patenkinti išsiskirstė toliau ilsėtis ir leisti kitiems socializmą vykdyti.

MARGUČIO Pustapėdis gerai sako: "Hitleris Staliną vijo į Uralų kalnus, bet atsidūrė Karpatų kalnuose". Stori paklydo!

BOLŠEVIKŲ Vilnis aną dieną paskelbė: "užmušta ir suminta pusė milijonų nazių". Ne jau raudonoji armija ir užmušusius "suima"?

NĖRA žinios kas kam paskutinį patepimą davė: Kun. Orlemanskis Stalinui, ar Stalinas Orlemanskui? Juk abu jiedu seminarijas lankė.

SOCIALISTŲ Naujienos sako: "Gyvenimas dabar priešakin pastatė Lietuvių tautos likimo klausimą, ir Naujienos pašvenčia jam daug dėmesio". Tikrai, tikrai dėmesio, nes ne tik uždraudė "tautiniam" Susivienijimui prie Norem'o knygos leidimo prisidėti, bet "nei cento" net Lietuvos Atstovybes palaikyti neskiria.

"TAUTISKOS" Katalikų Bažnyčios arkiv. Geniotis sako, "laisvamaniški bedieviai ir bolševikai" tokius politinius ermyderius "tautiskose" Chicagos kapinėse kelia, kad "numirėliai neteko ramybės". Butų gerai jei kurią gražią naktį numirėliai sukiltų ir politikieriams plaukus pašiaustų.

Iš PEREITO SLA Centro Valdybos raportu patiriame kad (redaktorius reikalaujant) Tėvynės redakcija pertaisyta į "soundproof" kambarį. Dabar Tėvynės redaktorius galės užkinti berėkdamas — ir niekas jo negirdės.

Why Pay More?
CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS
ARE LOW COST
EASY TO ARRANGE

The Cleveland Trust Company
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★1894-1944★

IŠ TARYBINIŲ KONFERENCIJŲ

Tarybininkai giriasi kad jų rengtose konferencijose dalyvavę tiek ir tiek delegatų ir kaip kur kiek aukų sudėta. Gi apie Steigiamojo Seimo 24 metų sukaktį ir spaudos atgavimo minėjimą — pamiršta pasakoti. Mat, šiedu pastari dalykai buvo tik sliekai ant jų meškerių draugijų delegatams pritraukti į konferencijas.

Pamiršta ir ta "didelė talka" ir prižadas "gelbėti Ameriką".

Kas tik daroma Lietuvos išlaisvinimo naudai yra girtina. Amerikos Lietuvių konferencijos, suvažiavimai, posėdžiavimai, draugijų rinkimas ir siuntimas delegatų, bei pačių delegatų pasiaukojimas eti, dirbti yra girtinas ir reikalingas. Lietuvių skaitlingi dalyvavimai tose sueigose rodo Lietuvių veikėjų karštą norą darbi Lietuvos vadavimo darbą dabar, kada Lietuva randasi didžiausiam pavojui savo nepriklausomybę prarasti.

Bet koks tikslas už to viso Lietuvių judėjimo slepiamas? Iš tarybininkų vadų pusės?

Tik pažiūrėkit: trys vyrukai, pasinaudodami tomis konferencijomis, kaip darė Pittsburgho konferencija, nori išplėsti iš kolonijų veikėjų ir organizacijų rankų Lietuvos vadavimo darbą, sugraibstyti sau iš nagus visas aukas, ir sauvaiškiai savo kenksmingą politiką varyti. Po Pittsburgho konferencijos buvo likę daug organizacijų kurios buvo nedavusios jiems įgaliojimų, tat jie visą laiką, nieko gero nedirbdami Lietuvos reikalais, galvas laužė kaip pasigauti į savo bučių visas likusias Amerikos Lietuvių organizacijas ir jų aukas. Tam, išgalvojo St. Seimo "jubilejų", ir konferencijose buvo gatavai iškeptos rezoliucijos reikalaujančios tarybininkų trejukės užgyrimo ir visiško įgaliojimo.

Žinoma, ne visose konferencijose sekėsi jiems tas gauti.

Lauksime dabar ką tie trys vyrukai nudirbs gavę naujus "įgaliojimus".

A. S.

A. S.

Italijos Frontas, kur Prasidėjo Stumimas

Prancūzų kariuomenė Italijoje, norėdama suduoti savo amžiniams priešinams Vokiečiams smūgį, šiame naujame Vokiečių puolime pažingėjo (No. 1) gana toli, užimdami miestelį Ausonia, Maio kalnuose. Amerikiečiai žygiuoja pirmyn (No. 2) linkui Romos, kuri randasi į kairę nuo Itri bet šiame žemėlapyje nematyti. Šiauriniame linijos gale smarkiai pasitumė pirmyn Britai.

AKRON, OHIO

NAUDINGOS PRAKALBOS

Pereitą sekmadienį, Gegužės 28, šv. Petro parapijos salėje atsibuvo prakalbos ir rodymas įdomių filmų iš nuotikių Clevelande.

Prakalbų programą atidarė vietinis veikėjas J. Ramoška, pranešdamas susirinkimo tikslą, ir perstatė Dirvos redaktorių, Karpių. Jis padarė pranešimą apie "Timeless Lithuania", apie filmas kurios bus rodomos, ir apie LVS darbuotę.

Po to programą pirmininkas perstatė Dr. S. T. Tamošaitį, Lietuvai Vaduoti Sąjungos pirmininką, kuris plačiau kalbėjo apie reikalą dirbti Lietuvos išlaisvinimui.

Trečią kalbėtoją p. Ramoška perstatė Julij Smtoną. Jis apibūdino plačiai Lietuvos laisvės bylą, Lietuvos reikalus ir

Amerikos Lietuvių pareigą dirbti Lietuvos laisvei.

Dr. Tamošaitis pakvietė Akroniečius paaukoti Lietuvos vadavimo darbams, pats pradėdamas su dešimtaine. (Aukotojų vardai telpa ant 3-io pusl.—Red.) Aukų viso surinkta, su Timeless Lithuania pirkėjais, \$36.50.

Imant kad mažai publikos atsilankė, nes vasaros metas nes prakalboms rengti laikas, tai aukų surinkta nemažai.

Pabaigoje, buvo rodoma filmos iš Clevelando Lietuvių Darželio įvairių ceremonijų, Lietuvos Prezidento A. Smetonos lankymosi Darželyje, kalbų ir padėjimo vainikų prie Dr. Vinco Kudirkos ir Dr. Jono Basanavičiaus paminklų, ir pagaliau, Prezidento A. Smetonos laidotuvių iškilmų Clevelande. Dalyvavusieji buvo labai patenkinti kalbomis ir filmomis.

Kor.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

TRUPINIAI

PIRMO Pasaulinio Karo metu Lietuviams stojus į vieną bendrą darbą šelpiti Lietuvą, Kun. Kemšis ir P. Grigaitis uoliai pasitarnavo Lenkų naudai, kada jiems pasisekė suardyti Lietuvį vienybę. Panašiai ir dabar dedasi, bet Kemšio vietą užima Vaidyla.

KAIP iš įvykusių faktų matyti, anais laikais buvo Kun. Kemšis, kuris katalikų visuomenei daug kainavo už jo palaidą akciją, o dabar katalikams daug kainuos tas L. Šimučio "meilės" bučkis socialistui Grigaičiui prispaustas New Yorke.

VISI žinome kad Adv. W. F. Laukaitis likos išrinktas nauju SLA prezidentu, tik reikia seimo užtvirtinimo. Reikia labai paaukoti ar SLA seimas Philadelphiaje jo kandidatūrą pripažins, gali surašyti jį "nekompetentišką" tą vietą užimti. Lauksim, kur trumpa ateitis be žodžių aiškiau kalbės.

ALT sumanė įsteigti New Yorke Informacijos Centrą, bet kas jį palaikys? Visuomenė yra gavus daugiau negu elementorinę lekciją iš praeities "Biurų", "Bendrovių", "Korporacijų" ir įvairių "Atstatymų" ofiselių, kurie melžė visuomenę iki "karvutė" visai išsekė. Dabar mažiau randasi lengvatikių, bet jieškant jų dar vis galima surasti.

KUN. S. Orlemanskio misija į Maskvą atnešė tą pačią naudą Lenkam kaip L. Pruseikos misija atnešė Lietuvams. Jei Stalinas jį pakviestų padaryti misiją, tik Pruseikai nekaštuotų prarasti profesiją.

AMERIKONŲ vienas kolumnistas išsitarė kad Lenkijai atgauti Vilnius reiškia daug, bet nei žodelio neužsimena apie Lietuvą. Lietuvai Vilnius reikšia nepalyginamai daugiau, nes tai yra tikra Lietuvos nuosavybė.

Senas Beržas.

MES DUODAM IR ISKEICIAM EAGLE STAMPS

The May Company

Fashion BASEMENT

Vasaros metu žaisti saulėje

THE MAY CO.'S BASEMENTO SPORTO RUBŲ DEPARTMENTAS

Užverstas iki kelių Kelnēm-Slacks

Pritaikomos Kelnės

STILIUS A.

Lengvas nustatymas leidžia liemens niura sumažinti ar padidinti kiek reikia! Rayon gabardine tamsiai mėlynos, žalios ar rudos spalvų. Mieros 12 iki 20.

Gražios Twilt Kelnės

STILIUS C.

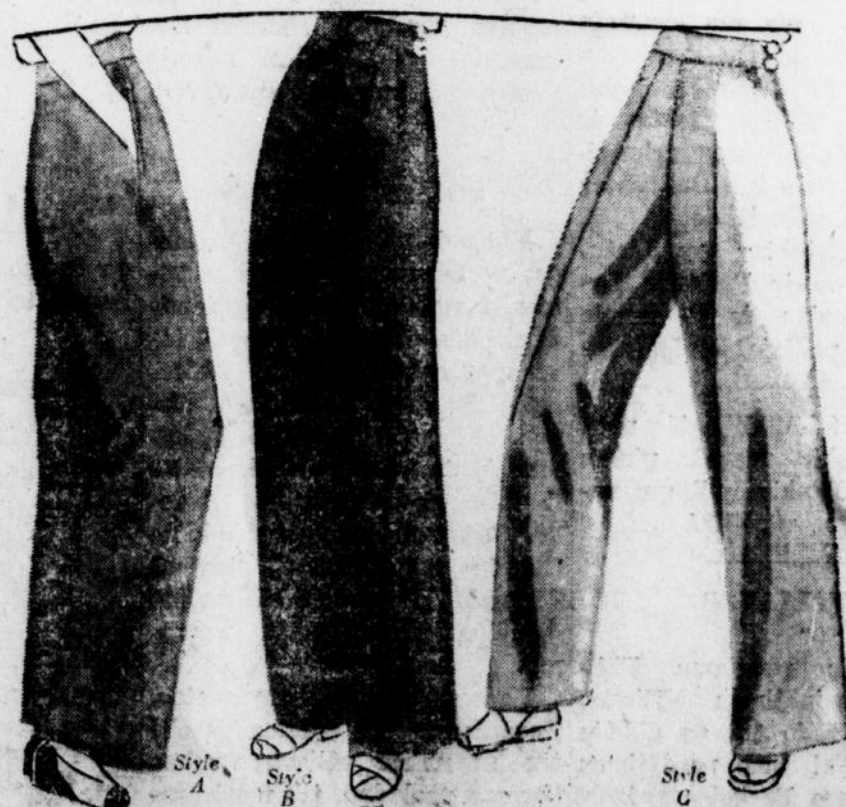
Gerai išrodančios tvirtos twilt kelnės sukišta siūle! Ruošos h. tamsiai mėlynos spalvos. Mieros 12 iki 20.

Ir. Panelėms Kelnės

STILIUS B.

Rayon luana audimo gražiai pasitaisytos kelnės. Ir. panelėms mieros 9 iki 15. Tamsiai mėlynos arba rudos spalvos.

The May Co. Basement.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

JONAS DeRIGHTER
IR ŽMONA TAIPGI
IVELTI

Jonas DeRighter, miesto tarybos sekretorius, ir jo žmona, Susan, tapo apkaltinti Cuyahoga apskrities grand jury sąsąjyje su pereinamuoju vykusia 22-me Warde miesto tarybos nario rinkimais. Kadangi po tų rinkimų į miesto tarybą 22-me Warde buvo išrinktas James F. McCaffery, ir kadangi Jonas DeRighter, kaip žymus Cuyahoga apskrities Demokratų partijos veikėjas, šių metų pradžioje tapo išrinktas miesto tarybos sekretorium (city clerk), tuoj po tų jo išrinkimo tulas Laundon T. McGrain pradėjo ir DeRighter reikalauti atlyginimo, sakdamas kad jis balsavo už McGrain 13 kartų 22 Warde ir todėl McCaffery laimėjo nominaciją, o paskui ir rinkimus. Tuo būdu Demokratai sudarė 17 atstovų iš 33, ir turėdami didumą, jie išsirikino Demokrata, Joną T. DeRighter, miesto tarybos sekretorium.

Jau anksčiau tas McGrain ir tula moteris iš rinkimų tarybos buvo rasti kaltais balsavimo suklastavime. Jiedu buvo palaikyti kiek kalėjime ir paleisti po priežiūrą penketui metu.

Dalykai nebuvo baigti su tų nubaudimu, ir, kaip vietos dienei dienai reikalavo, į tų balsavimų klastavimą tyrinėjimą įsikišo apskrities prokuroras Cullitan, ir tada apskrities grand jury įtarė Joną DeRighter ir jo žmoną, buk jie turėję ką bendro su tuo balsavimų klastavimu. Jiedu užsidėjo užstatus ir laukia teismo tardymų.

Iki dalykas nepasibaigs, Jonas DeRighter susitarė su Demokratais miesto tarybos nariais, kurie jį ton vieton išrinko, kad jis pasiluosuoja iš tos vietos laikinai, nuo Birželio 6, gavęs jį užtikrinimą sugrįžti o į sekretoriaus pareigas po visų tardymų.

Keista kad nesikabina niekas prie councilmano McCaffery, už kurį tas McGrain savo 13 kartų balsavęs ir kuris laimėjo nominaciją, o paskiau ir rinkimus į miesto tarybą.

DeRighter sako, jis nesutinka iš tarybos sekretoriaus pareigų pasitraukti, del to įkaltinimo, nes išrodytų lyg jis prisipažystas kaltu, o tuo atveju turėtų būti renkamas kitas tarybos sekretorius jo vieton. Ta vieta moka \$5,000 metuose.

Kaip Angliškai laikraščiai pataria, ir Dirva tą patį pataria Lietuviams: nešokti prie nuosprendžių išanksto, reikia būti teisingais ir palaukti iki byla baigsis. Daugelis prikašiojo kodėl Dirva nieko apie tai nerašo andai, kada tas McGrain pradėjo apie tų rinkimų klastą plačiai "išsipasinti". Tada DeRighter nebuvo įtartas ir nebuvo reikalo tokius primetimus daryti kaip tuli DeRighter priešai jam prikašiojo.

Jonas DeRighter yra Lietuvos Taupymo ir Paskolos Darjos sekretorius ir jo žmona dirba toje pačioje įstaigoje.

JONAS SLAZUS, iš ukės Ravenna, Ohio, praneša pirkęs karo boną Penki milijonų vajas krediton, už \$100.

RENGIA VELIAVOS PARADĄ
Clevelande rengiama iškilmingas paminėjimas Vėliavos Dienos, Birželio 14, su dideliu paradu. Tai bus pradėjimas Penktos Karo Paskolos vajas. Parade kviečiamos dalyvauti įvairios organizacijos.

RUOŠKITES PIRKTI
DAUGIAU KARO
BONŲ

Penkta Karo Paskola, prasi-danti Birželio 12, uždeda Clevelandiečiams didžiausią iš visų iki šiol turėtų kvotų.

Bendra kvota nustatyta sukelti \$245,000,000. Iš tos sumos "E" bonusų kvota bus \$40,000,000.

Kadangi E Serijos bonai labiausia Lietuvių mėgiami, visi pasirupinkite pirkti tų bonų kuodaugiausia.

Pereitos paskolos bėgiu, E bonų kvota Clevelando sritis pirmutinė perversijo, taigi patikima ir ši kartą gero pasirodymo.

Cuyahoga apskritis turi didžiausią kvotą Ohio valstijoje. Šios apskrities kvota yra lygi arba didesnė negu nekurių iš 35 šios šalies valstijų, kurios turi po tiek gyventojų kiek turi mūsų apskritis.

Pereitą karą, kaip atsimenatė, buvo penki karo bonų vajai; penktoji paskola tada buvo vadinama "Victory Loan". Pasidaruokim dabar, kad ši paskola galėtų būti paskutinė ir karas būtų laimėtas.

LVS 1-MO SKYRIAUS
SUSIRINKIMAS

LVS 1-mo skyriaus nariai butinai prašomi dalyvauti susirinkime penktadienio vakare, Birželio 2, nuo 8:15 v., Dirvos redakcijoje. Susirinkimas svarstus, nes bus renkama delegatai į LVS seimą Chicagoje, kur bus ir Laisvės Varpo 25 metų jubilėjaus šventė.

Prie to yra svarbių skyriaus reikalų. Valdyba.

LRKSA 8 KUOPOS NARIŲ
DĖMESIUI

Kadangi Liepos 24-26 d. yra šaukiamas LRKSA seimas tat seimui įnešimui sudarymui ir išrinkimui delegatų į seimą bus laikomas kuopos susirinkimas pirmadienį, Birželio 5, nuo 8 val. vakare, Lietuvių salėje. Nariai prašomi dalyvauti šiame susirinkime delei viršminėtų reikalų. Taip pat pasiroškite apsimokėti savo duokles pilnai už šiuos metus, ar nors iki Rugsėjo mėnesio, nes kitas susirinkimas bus laikomas tik Rugsėjo mėnesį.

P. P. Muliolis, pirm.

PERTIKRINS BALSUS

Thomas J. Herbert, Respublikonų kandidatas į Ohio gubernatorių, pralaimėjo nominaciją prieš kitą Respublikoną tokiu mažu skaičium balsų kad jis pareiškė pageidavimą perskaityti Respublikonų nominavimo balsus išnaujo Cuyahoga apskrityje, taipgi Cincinnati ir Portsmouth, tikint kad gal dar susiras klaidų ir Herbert bus kandidatas. Jį balsais viršijo Cincinnati mayoras Stewart.

PRANEŠIMAS

Kultūrinių Darželių Sąjunga, norėdama atnaujinti visuomenės susidomėjimą tautiniais darželiais, nutarė rengti šią vasarą, sekmadieniais, Kultūrinių Darželių Lankymo dienas. Lietuvių Darželio lankymui diena nustatyta Liepos 30 ir Lietuvos Kultūrinio Darželio Sąjunga savo susirinkime Gegužės 29 d. nutarė praveisti Lietuvos Darželio Vizitavimo dieną su įdomiu mažu programmu.

Kadangi dabar karo metas, Darželiuose bus galima išskelti tik Amerikos vėliava; nebus daroma prakalbų, tik maži pranešimai, bet bus šiaip kokių pajavairinimų.

Komaras Imsis su
Schuh Birželio 5

Jack Ganson surengia kitas ir paskutines šio pavasario imtynes miesto auditorijoje, kuriose dalyvaus tas nenugalimas stipruolis Angel, jis imsis su negrų čempionu Claybourne.

Juoziui Komarui parupino šį kartą atkaklesnį priešiną, Pete Schuh, pragaršėjęs Flying Dutchman, iš Argo, Illinois. Jis sveria 260 svarų ir todėl lygus Komarui. Kažin kaip Juozui seksis ši kartą.

Kitos poros bus: Steve Casey, iš Airijos, ir LaVernė Baxter iš Oregon, pragaršėjęs tenai, bet čia lankysis tik pirmą kartą.

Prie to imsis Al Sabbath, ką pereitą kartą gerai pasirodė, su jam parinktu smarkiu priešin, o pirmoji pora bus Al Piace, policmonas iš Wickliffe, su Fred Bozik iš Clevelando.

Tikiėtų kainos nuo 50c iki \$2, taksi ekstra. Gaunami tą patį vakarą, Birželio 5, Public Hall. Imtynių pradžia 8:30 v.

MIRIMAI

AMSIJUS Karolis, 58 metų, nuo 680 E. 91 st., mirė netikėtai mirtimi Gegužės 29. Pagarbavtas Della E. Jakubs laidotuvių namuose; laidojamas penktadienio rytą, Birželio 2, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos 10 val. ryto, N. P. P. Sv. parapijoje.

Velionis paėjo iš Tarušionių k., Merkinės par., Alytaus ap. Paliko nuliudime dukterį, Marię Sukis, sūnų Juozą ir brolių Viktorą. Lietuvoje liko vienas brolis, Vaitiekus, ir dvi seserys, Petronėlė ir Marijona.

PADEKA
Staiga mirus Jonui Gudui, šiūmi mes dėkojame P. Šv. N. P. klebonui Kun. J. Angelaičiui už atlikimą iškilmingų laidotuvių pamaldų, Kun. Dr. K. Sirvičiui už nuosirdų ir priitaikintą pamokslą, ir laidotuvių direktoriui Dellai Jakubs už simpatingą patarnavimą.

Taip pat dėkojame grabnešiams, visiems dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į Kalvarijos kapines. Podraug nuosirdi padėkta reikiama visiems aukojusiems Šv. Mišias už velionio sielą ir atsiuntusiems gedulo vainikus.

Pagalios ačiū toms moterims kurios pagalbėjos pavaišinti iš kapinių sugrįžėjusiems laidotuvių dalyviams.

Liudinti sesuo Emilija Gudas, Giminaičiai Viktoras ir Sofija Amšiejus.

Steigs Didelę Lėktuvų Stotį Clevelande

Mayoras Frank J. Lausche su miesto administracija ėmėsi plataus programo padarymui Clevelando orlaivių stoties didžiausia pokarinę lėktuvų stotimi Amerikoje, jeigu ne visame pasaulyje. Clevelando orlaivių stotis randasi labai patogioje vietoje ir turi galybes tam tinkamos žemės aplinkui.

Orlaivių linijų kompanijos taip pat žiūri į Clevelandą kaip į svarbų oro linijų mazgą ir ruošia čia savo ofisus po karo įsteigti.

Darbe Nelaimingai
Mirė Lietuvis

Dirbtuvėje laike darbo elektros srovės buvo užmuštas Karolis Amšiejus, nuo 680 E. 91 street. Nelaimė ištiko kelias minutes prieš darbą baigiant, Gegužės 29 d.

PARSIDUODA GROSERNE
Cash grosernė su arba be dviejų seimų namu, 40 metų išdirbtas butas, 4204 Bucyrus ave., prie Pearl road. Parsiduos už visai žemą kainą. Smulkmenų klauskit tarp 2 ir 3 po pietų, 8429 Broadway. (22)

A LETTER TO AMERICAN LIBERALS

By EUGENE LYONS

(Reprinted From the American Mercury)

Ladies and gentlemen of the liberal persuasions:

If there is a grain of merit in your liberal professions you can hardly join those who scoff at words like freedom, justice, equality, fairness, human integrity.

You know what cynics do not: That victories will turn to ashes in our hands and gall on our tongues if these eternal values are mangled in the process of winning.

I dare, therefore, address you on the plane of principles, rather than the plane of amateur statesmanship now in vogue.

There are in every country experts in digging up historical justifications, for injustice and cute legalisms to cover up submission to naked force.

Let's leave that sort of thing to the EXPERTS.

Do you recall the time when the fate of Sudetenland was in the balance? Or Danzig?

You liberals were not especially concerned with the historical and ethnological claims in the matter. You knew only that you did not wish a few million more human beings SWALLOWED UP BY THE HELL OF HITLERISM.

When Germany and Austria were still democracies, you may remember, you saw the justice of a tariff union or even "anschluss" between them. But when the Nazis took over, you opposed any such union.

The legalities were no different, the economic facts were no different, but now you were anxious to spare the Austrian people the ordeal of totalitarian oppression.

But curiously, you CEASED TO THINK OR TO FEEL in these fundamental human terms when Russia and Russian policies are under consideration. You have recourse to every manner of forensic sophistry.

You suddenly blossom out as

EZELLA THEATRE

7009 Superior Avenue

Seštat, Birželio 3
Anna Sten in
"THREE RUSSIAN GIRLS"
ir
Jane Withers in
"MY BEST GAL"

Sekmad, ir Pirmad. Birž. 4 ir 5
Humphrey Bogart in
"PASSAGE TO MARSEILLES"

Sekmadienį po pietų tiktai
"LARAMIE TRAIL"
Antrad, Treč. ir Ketv. Birž. 6-8
Ido Lapino in
"IN OUR TIME"

ASTOR THEATRE

Hough Ave. and E. 84th St.

Penktad, Birželio 2
Jane Frazee-Frank Albertson in
"SWEET ROSIE O'GRADY"

ir
Arthur Lake-Lyn Roberts in
"THE GHOST THAT WALKS ALONE"

Sešt. Sekm. Pirmad. Birž. 3-4-5
Paulette Goddard-Fred Myrrey in
"STANDING ROOM ONLY"

ir
Roy Rogers-Nancy Lee in
"COWBOY SERENADE"

Antrad, ir Trečiad. Birž. 6-7
Frederick March-Jean Bennett in
"TRADE WINDS"

ir
Roland Young-Constance Bennett
"TOPPER TAKES A TRIP"

Motierims duodama indai šį vakarą
Ket. ir Penktad. Birž. 8-9
Dana Andrews-Richard Conte in
"THE PURPLE HEART"

ir
Lynn Merrick-Bob Hayme in
"SWING OUT THE BLUES"

REIKALINGAS GABUS
AUTOMOBILIŲ PAINTERIS

Turi būti A1 Rušies
Mokestis nuo valandų.
Geros darbo sąlygos. (26)

CRYSLER-PARRIS
9216 Superior Ave.

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvų salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios su-eigos atsibuna kiekviena vaka-rą, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvų salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvų salę.

AUKOKIT Lietuvos vadavi-mo reikalus per LVS. Vi-si stokime už laisvą Lietuvą.

ethnologists, historians, interna-tional lawyers.

Most amazing of all, you suddenly become mystically enamored of power as such; in the fumbings and uncertainties of the democracies you discover a perverse excuse for the "dynamics" of a dictatorship.

There are those who believe that the confusion of France somehow justifies the streamlined horror of Hitlerism—but they do not call themselves "liberals".

I don't want to be tiresome about it, but Russia does happen to be in the very center of human affairs. It is focal in our thinking.

For a great many years that country has been the touchstone of the sincerity of your liberal views.

I mean that if you showed your-self willing to countenance and even applaud in Russia the very same crimes you denounced else-where, you revealed yourself as just a totalitarian of another stripe who used liberal lingo by way of camouflage.

I mean that if you denounced the "imperialist" war before Russia was in it and approved it thereafter, you showed yourself up as the dupe of a foreign dictatorship, whatever your liberal rationalization.

Russia is still the test.

Perhaps a hundred million human beings in eastern Europe from the Baltic to the Adriatic, nurture the hope that liberation from the Nazi yoke will give them a chance to obtain some measure of DEMO-CRATIC FREEDOM.

They are Poles, Letts, Finns, White Russians, Balkan Slavs, Ukrainians, Lithuanians.

They have no more desire for subjugation to the RUSSIAN VARI-ANT of the TOTALITARIAN PO-LICE-STATE than the Austrians or Czechs or Sudeten Germans had for the GERMAN VARIANT.

Among them no doubt there are some who hanker for the Soviet brand of tyranny, just as there were some in Austria who yearned for Nazi chains.

But the great mass of these peoples want the right to deter-mine their own political future within some framework that makes freedom AT LEAST A POSSIBILI-TY.

Especially those among them who did not approve or support their own prewar government want that chance for freedom and reform as reward for suffering and sacrifice — a chance which would be stamped out under domination of a dictator-ship of any political color.

One would suppose that you lib-erals would understand and sym-pathize with these millions.

Even if their hope is romantic in its optimism, even if their chance of escaping Soviet domination is slight, you might be expected to give them the benefit of your moral support.

But instead you seem more eager than all the rest to push those hun-dred million human beings into the Soviet stockade.

From what the Soviet regime has done to its own people, from what it did in the brief period it took over certain areas by agreement with Hitler, you know exactly what the hundred millions can expect.

Russia is the only country in the world where, even in peacetime, an attempt to leave without per-

mission is PUNISHABLE BY DEATH.

The simple fact that the new So-viet subjects will thus be trapped, hopelessly perhaps forever, should end all doubt for an honest liberal.

But you are aware that this will be only the beginning. On the basis of official Russian policies in the recent past you know as a certain-ty that TERROR WILL BE UN-LEASED against millions who cannot or will not adjust themselves to the alien ways of an alien dic-tatorship.

Whatever possibility there may be for democracy in these territo-ries will be snuffed out for good, at least until all of Russia is free.

Your kind of people in particular —Socialists, passionate Democrats, champions of civil rights, opponents of the monolithic state—will be ex-terminated.

Insofar as you add your approval, insofar as you fail to speak up against the extension of the sphere of totalitarianism—no matter how neat and learned your reasons — you are taking the blood and the sufferings of the victims on your private conscience.

You keep repeating the propa-gandist inanities about Russia need-ing "democratic" and "progressive" neighbors in Europe.

Do you mean governments as democratic as Stalin's one-party police-state?

Do you mean, perhaps, a govern-ment in Poland headed by men like Ehrlich and Alter, the Polish-Jew-ish Socialists whom the GPU shot not long ago?

Do you mean governments headed by the kind of men and women—Democrats, Socialists, disillusioned Communists, old-fashioned Liberals—who fill the Soviet "isolators" by the tens of thousands?

You leave it to Stalin, of all the people, to decide who and what is democratic! Can anything be more grotesque?

There are still great numbers of genuine American Liberals, eager to safeguard freedom against ALL its deadly enemies.

But the totalitarians have cap-tured and distorted words like "lib-eral" and "progressive" and "demo-cratic", using them cynically or stupidly to cover up oppression and blood purges, superstates and men-tal blackouts.

The honest ones among you have need to clear your minds and to search your consciences.

MAY 5TH was the twentieth an-niversary of the death of the Amer-ican Lithuanian sculptor Victor Brenner (Baranaukas) who made the Lincoln face on Lincoln pennies and for whom President Theodore Roosevelt posed.

AMERICAN HEROES

BY LEFF

Wounded when struck by antitank and artillery fire, Staff Sgt. George W. Mollett, Indianapolis, dismounted from his tank to assist a wounded crew member. Unable to stand because of his wound, he directed his vehicle to cover, crawled back to safety under heavy machine gun fire. He lives—and wears a Silver Star. We who are protected must buy more War Bonds than ever before!

U. S. Treasury Department

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

A DISPATCH to the New York Times quotes a statement by a Nazi commentator, Colonel von Olberg, to the effect that three Rus-sian drives will be launched in co-ordination with the Allied invasion of Western Europe. The third will go through Latvia and Lithuania to the Baltic.

IN PREPARATION for this Rus-sian drive, the Germans, according to a United Press dispatch, quoting the Swedish Svenska Dagbladet, are building a "Siegfried Line" in East Prussia.

THE ANNUAL convention of the Amalgamated Clothing Workers of America, whose president, Sydney Hillman, was born in Lithuania, adopted a resolution in Chicago de-manding the restoration of inde-pendent Lithuania, Latvia and Es-tonia after the war. The resolu-tion was presented by the Lithu-anian Locals of the organization in Brooklyn, N. Y., and Chicago.

ACCORDING to the Secretary of the Illinois Lithuanian Building and Loan Societies, Mr. Varkala, Chic-go Lithuanians have purchased \$2,710,000 worth of bonds during the Fourth Loan Drive. Besides this sum, they have purchased an additional \$2,800,000 worth this year, and pledged to purchase \$2,500,000 during the Fifth Loan. (Mr. Laukuvskis, of the "people's daily" Vilnis in Chicago, please copy!)

DURING the American march to Spigno, over Mount Civita, in Italy, recently an American detachment to which the Lithuanian Eugene Semeta, of Erie, Pa., belongs, un-knowingly camped within earshot of the Germans on the mountain. "We were still sleeping at dawn", he said, "when we were awakened by German voices and saw about 35 of them around a house on the mountain. The company attacked and about a dozen Nazis surren-dered. About 18 or 20 others tried to run but we got them with rifles and automatic guns."

OUT OF a total population of 19,790 in Shenandoah, Pa., about 5,000 are Lithuanian Americans. Of them, 715 are serving in the armed forces, and the rest, so far, have purchased \$521,468 worth of War Bonds, and \$6,872.10 War Saving Stamps.

MONCRIEF FURNASAS

Jusų Namuose Reikiama
DAUG METŲ SILDYMO BE JOKIO VARGO
Kreipkitės į savo MONCRIEF Pardavėją
The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalams:

VISTOS, ANTYS, ŽĄSYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI.

Paranki vieta Lietuviams. Užkypčiame visus.

Kampas Superior ir 43 Street

ENDicott 5025